

Suvestinė redakcija nuo 2012-07-11 iki 2014-02-14

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [5-199](#), i. k. 1012250ISAK00000666

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

**Į S A K Y M A S
DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 107:2001 „SPECIALIOS PASKIRTIES
MAISTO PRODUKTAI“ PATVIRTINIMO**

2001 m. gruodžio 22 d. Nr. 666
Vilnius

Vykdydamas Lietuvos Respublikos maisto įstatymo (Žin., 2000, Nr. [32-893](#)) 9 straipsnio 2 dalies 1 ir 4 punktus ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. vasario 22 d. nutarimą Nr. 192 „Dėl Lietuvos pasirengimo narystei Europos Sąjungoje programos (Nacionalinė ACQUIS priėmimo programa) teisės derinimo priemonių ir ACQUIS įgyvendinimo priemonių 2001 metų planų patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [18-554](#)):

1. T v i r t i n u Lietuvos higienos normą HN 107:2001 „Specialios paskirties maisto produktai“ (pridedama).

2. Pavedu viceministrui pagal administravimo sritį įsakymo vykdymo kontrolę.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-336](#), 2010-04-26, Žin., 2010, Nr. 51-2520 (2010-05-04), i. k. 1102250ISAK000V-336

SVEIKATOS
APSAUGOS MINISTRAS

KONSTANTINAS ROMUALDAS DOBROVOLSKIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 22 d.
įsakymu Nr. 666

LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 107:2001 „SPECIALIOS PASKIRTIES MAISTO PRODUKTAI“

I. TAIKymo SRITIS

1. Ši higienos norma privaloma visiems juridiniams ir fiziniams asmenims, gaminantiems, fasuojantiems, gabenantiems, laikantiems, įvežantiems į Lietuvos Respubliką, parduodantiems specialios paskirties maisto produktus.

2. Ši higienos norma taikoma specialios paskirties maisto produktams, kurie turi atitikti specialios mitybos reikalavimus:

- 2.1. tam tikros grupės žmonių, kurių virškinimo ar medžiagų apykaitos procesai yra sutrikę;
- 2.2. specialios fiziologinės būsenos žmonių, kuriems ypač naudinga suvartoti kontroliuojamą maisto produktuose esančių tam tikrų medžiagų kiekį;
- 2.3. sveikų kūdikių ir mažų vaikų.

3. Neteko galios nuo 2004-04-30

Punkto naikinimas:

Nr. [V-254](#), 2004-04-22, Žin. 2004, Nr. 65-2297 (2004-04-29), i. k. 1042250ISAK000V-254

II. NUORODOS

4. Šioje higienos normoje yra nuorodos į tokius dokumentus.

4.1. Lietuvos Respublikos maisto įstatymas (Žin., 2000, Nr. [32-893](#); 2002, Nr. [64-2574](#)).

4.2. Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas (Žin., 2000, Nr. [64-1937](#)).

4.3. Lietuvos Respublikoje parduodamų daiktų (prekių) ženklinimo ir kainų nurodymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2002 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. 170 (Žin., 2002, Nr. [50-1927](#)).

4.4. Neteko galios nuo 2012-07-11

Punkto naikinimas:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, Žin. 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

4.5. Neteko galios nuo 2012-07-11

Punkto naikinimas:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, Žin. 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

4.6. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [110-4023](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, Žin., 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

4.7. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 2 d. įsakymas Nr. V-417 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 16:2011 „Medžiagų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, specialieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. [54-2620](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

4.8. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 34 tomas, p. 319).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, Žin., 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

4.9. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. vasario 10 d. įsakymas Nr. V-108 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 53:2010 „Leidžiami naudoti maisto priedai“ patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. [21-1009](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, Žin., 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

4.10. 2006 m. gruodžio 19 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1881/2006, nustatantis didžiausias leistinas tam tikrų teršalų maisto produktuose koncentracijas (OL 2006 L 364, p. 5).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

4.11. 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1333/2008 dėl maisto priedų“ (OL 2008 L 354, p. 16).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

4.12. Lietuvos higienos norma HN 119:2002 „Maisto produktų ženklavimas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 677 (Žin., 2003, Nr. [13-530](#), Nr. [60-2741](#)).

4.13. Importuojamo negyvūninio maisto valstybinės maisto kontrolės tvarkos aprašas, patvirtintas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. rugsėjo 24 d. įsakymu Nr. B1-478 (Žin., 2008, Nr. [113-4324](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

4.14. 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 6 tomas, p. 463).

Papildyta punktu:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

4.15. 2009 m. spalio 13 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 953/2009 dėl medžiagų, kurių konkrečiais mitybos tikslais gali būti dedama į specialios paskirties maisto produktus (OL 2009 L 269, p. 9).

Papildyta punktu:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

4.16. 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1935/2004 dėl žaliavų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, ir panaikinantis Direktyvas 80/590/EEB ir 89/109/EEB (OL 2004 L 338, p. 4).

Papildyta punktu:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-572](#), 2003-09-30, Žin., 2003, Nr. 99-4451 (2003-10-22), i. k. 1032250ISAK000V-572

III. TERMINAI IR JŲ APIBRĖŽIMAI

5. Šioje higienos normoje pavartoti terminai ir jų apibrėžimai:

5.1. specialios paskirties maisto produktas – produktas, kuris dėl savo specialios sudėties arba gamybos proceso skiriasi nuo įprastų maisto produktų ir skirtas vartoti tam tikroms žmonių grupėms charakteristikoje nurodytais mitybos tikslais ir parduodami, nurodant jų paskirtį

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

5.2. *Neteko galios nuo 2007-08-19*

Punkto naikinimas:

Nr. [V-650](#), 2007-08-06, *Žin.* 2007, Nr. 90-3584 (2007-08-18), i. k. 1072250ISAK000V-650

5.3. Tarptautinis motinos pieno pakaitalų marketingo kodeksas

Pasaulio sveikatos organizacijos ir Jungtinių Tautų vaikų fondo dokumentas, kuris reguliuoja motinos pieno pakaitalų vadybą bei apibrėžia įvairių visuomenės grupių, organizacijų bei vyriausybės vaidmenį, apsaugant, remiant ir propaguojant kūdikių maitinimą motinos pienu (žindymą).

5.4. kūdikis

Vaikas iki 12 mėn. amžiaus.

5.5. mažas vaikas

Vaikas nuo vienerių iki trejų metų amžiaus.

5.6. „pradiniai mišiniai kūdikiams“ – specialios paskirties maisto produktai kūdikiams pirmaisiais jų gyvenimo mėnesiais, visiškai patenkinantys kūdikių mitybos poreikius, kol jie pradedami maitinti papildomai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [680](#), 2002-12-24, *Žin.*, 2003, Nr. 12-447 (2003-01-31), i. k. 1022250ISAK00000680

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

5.7. „tolesnio maitinimo mišiniai“ – specialios paskirties maisto produktai pradedamiems papildomai maitinti kūdikiams – pagrindinis palaipsniui įvairinamos tokių kūdikių mitybos skystasis produktas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [680](#), 2002-12-24, *Žin.*, 2003, Nr. 12-447 (2003-01-31), i. k. 1022250ISAK00000680

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

5.8. *Neteko galios nuo 2007-12-31*

Punkto naikinimas:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin.* 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

5.8. specialios medicininės paskirties dietinis maistas

Specialiai perdirbti arba paruošti specialios paskirties maisto produktai, skirti pacientų mitybos reguliavimui ir vartotini prižiūrint sveikatos priežiūros specialistams. Tokie produktai skirti visiškai arba iš dalies pacientams, kurie turi ribotą, susilpnėjusią arba sutrikusią funkciją įsisavinti, virškinti, absorbuoti, metabolizuoti arba šalinti įprastus maisto produktus arba tam tikras juose esančias maisto medžiagas arba metabolitus, maitintis

Papildyta punktu:

Nr. [V-189](#), 2005-03-23, *Žin.*, 2005, Nr. 43-1383 (2005-04-02), i. k. 1052250ISAK000V-189

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

5.9. Šioje higienos normoje taikomi 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą naudojimo taisyklės ir reikalavimai, 2 straipsnio 2 dalies 1, 4, 5 ir 6 punktuose pateikti teiginio apie maistingumą, teiginio apie sveikatingumą ir teiginio apie susirgimo pavojaus sumažinimą sąvokų apibrėžimai.

Papildyta punktu:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

IV. SPECIALIOS PASKIRTIES MAISTO PRODUKTŲ ĮTEISINIMO TVARKA IR KONTROLĖ

6. Neteko galios nuo 2012-07-11

Punkto naikinimas:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, Žin. 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-189](#), 2005-03-23, Žin., 2005, Nr. 43-1383 (2005-04-02), i. k. 1052250ISAK000V-189

7. Neteko galios nuo 2012-07-11

Punkto naikinimas:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, Žin. 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

8. Teisės aktų nustatyta tvarka specialios paskirties maisto produktų saugos ir kokybės kontrolę vykdo valstybinė maisto kontrolės institucija, reklamos kontrolę vykdo Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba bei jos įgaliotos valstybės įstaigos, Konkurencijos taryba bei vietos savivaldos vykdomosios institucijos [4.1, 4.2].

V. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

9. Specialios paskirties maisto produktai turi atitikti privalomus įprastų maisto produktų reikalavimus ir specifinius šių grupių žmonių mitybos reikalavimus:

9.1. kurių virškinimo ar medžiagų apykaitos procesai yra sutrikę;

9.2. specialios fiziologinės būsenos žmonių, kuriems ypač naudinga suvartoti kontroliuojamą maisto produktuose esančių tam tikrų medžiagų kiekį;

9.3. sveikų kūdikių ir mažų vaikų.

10. Specialios paskirties maisto produktai šioje normoje grupuojami į šias pagrindines grupes:

10.1. mišiniai kūdikiams;

10.2. perdirbti grūdiniai maisto produktai ir maistas kūdikiams bei mažiems vaikams;

10.3. maisto produktai, skirti svorį mažinančioms sumažinto energijos kiekio dietoms;

10.4. specialios medicininės paskirties maisto produktai

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-189](#), 2005-03-23, Žin., 2005, Nr. 43-1383 (2005-04-02), i. k. 1052250ISAK000V-189

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, Žin., 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

10.5. maisto produktai sportininkams (įskaitant ir maisto produktus, skirtus raumenų masei didinti);

10.6. maisto produktai diabetikams;

10.7. šios higienos normos 10.5, 10.6 punktuose minėtoms maisto produktų grupėms, taip pat ir mažai natrio turintiems maisto produktams (įskaitant ir mažai natrio turinčią ar natrio neturinčią druską), maisto produktams be gluteno ir kitiems specialios paskirties maisto produktams reikalavimai bus nustatyti įsigaliojus atitinkamoms Europos Sąjungos direktyvoms dėl šių produktų

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-572](#), 2003-09-30, Žin., 2003, Nr. 99-4451 (2003-10-22), i. k. 1032250ISAK000V-572

11. Specialios paskirties maisto produktų ženklavimas turi atitikti Lietuvos Respublikoje parduodamų prekių ženklavimo ir kainų nurodymo taisyklių, Lietuvos higienos normos HN 119:2002 „Maisto produktų ženklavimas“ [4.3, 4.12] ir šios higienos normos reikalavimus

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-572](#), 2003-09-30, Žin., 2003, Nr. 99-4451 (2003-10-22), i. k. 1032250ISAK000V-572

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, Žin., 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

12. Ženklinant, pateikiant bei reklamuojant specialios paskirties maisto produktus neturi būti

priskiriamos žmogaus ligų gydomosios ar profilaktinės savybės arba daroma nuoroda į jas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

13. Ženklavimo rekvizituose turi būti nurodyta ne tik produkto paskirtis, bet ir jo specifinės mitybinės savybės, o sveikų kūdikių ir mažų vaikų produktų nurodoma tik paskirtis.

14. Ženklavimo rekvizituose turi atsispindėti informacija apie:

14.1. sudedamąsias produkto dalis ar ypatingą gamybos procesą, kuris suteikia produktui savitų mitybinių savybių;

14.2. kilodžauliais (kJ) ir kilokalorijomis (kcal) išreikštą energinę produkto vertę, angliavandenių, baltymų ir riebalų kiekį 100 gramų ar 100 mililitrų produkto ir, jeigu reikia, nurodytame siūlomo suvartoti produkto kiekyje. Jeigu energinė vertė yra mažesnė kaip 50 kilodžaulių (12 kilokalorijų), informaciją galima pakeisti žodžiais „100 gramų energinė vertė mažesnė kaip 50 kilodžaulių (12 kilokalorijų)“ arba žodžiais „100 mililitrų energinė vertė mažesnė kaip 50 kilodžaulių (12 kilokalorijų)“;

14.3. *Neteko galios nuo 2012-07-11*

Punkto naikinimas:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

14.4. jei reikia, turi būti nurodyti ypatingi reikalavimai, kurių būtina laikytis vartojant šiuos produktus.

15. Specialios paskirties maisto produktai, išskyrus nurodytus šios higienos normos 5.6, 5.7, 24.2 ir 24.3 punktuose, turi atitikti Komisijos reglamento (EB) Nr. 953/2009 [4.15] reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

16. Specialios paskirties maisto produktai turi atitikti teisės aktų [4.6, 4.8–4.14] reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-572](#), 2003-09-30, *Žin.*, 2003, Nr. 99-4451 (2003-10-22), i. k. 1032250ISAK000V-572

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

17. Specialios paskirties maisto produktų fasavimo ir pakavimo medžiagos turi atitikti teisės aktų [4.7, 4.16] reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-572](#), 2003-09-30, *Žin.*, 2003, Nr. 99-4451 (2003-10-22), i. k. 1032250ISAK000V-572

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

18. Tiekiami į rinką specialios paskirties maisto produktai turi turėti tiekėjo atitikties deklaracijas, kuriose būtų nurodyta, kad atitinka produktams keliamus reikalavimus.

19. Specialios paskirties maisto produktus leidžiama tiekti į mažmeninę prekybą tik sufasuotus, o pakuotė turi apgaubti visą produktą.

20. Specialios paskirties maisto produktai parduodami specialios paskirties maisto produktų parduotuvėse, parduotuvių specialios paskirties maisto produktų skyriuose, vaistinėse.

VI. MIŠINIŲ, SKIRTŲ KŪDIKIAMS, REIKALAVIMAI

21. Sudėties reikalavimai.

21.1. Šios higienos normos 21 punkte pateikti reikalavimai taikomi pradinių mišinių ir tolesnio maitinimo mišinių, skirtų vartoti sveikiems Bendrijos kūdikiams, sudėčiai.

21.2. Be pradinių mišinių kūdikiams, bet kokius kitus maisto produktus pardavinėti ar pristatyti kaip visiškai patenkinančius normalių sveikų kūdikių mitybos poreikius pirmaisiais jų gyvenimo mėnesiais, kol jie pradeda atitinkamai papildomai maitinti, draudžiama.

21.3. Pradiniai mišiniai kūdikiams gaminami iš šios higienos normos B priedo B.2 punkte nurodytų baltymų šaltinių ir tam tikrais atvejais iš kitų maisto sudedamųjų dalių, kurių tinkamumas specialios paskirties maisto produktams, skirtiems kūdikiams nuo pat jų gimimo, buvo nustatytas remiantis visuotinai priimtais mokslo duomenimis. Tolesnio maitinimo mišiniai kūdikiams gaminami iš šios higienos normos C priedo C.2 punkte nurodytų baltymų šaltinių ir tam tikrais atvejais iš kitų maisto sudedamųjų dalių, kurių tinkamumas specialios paskirties maisto produktams, skirtiems vyresniems kaip 6 mėnesių kūdikiams, buvo nustatytas remiantis visuotinai priimtais mokslo duomenimis. Toks tinkamumas įrodomas sistemingai persvarstant turimus su tikėtina nauda ir saugumo problemomis susijusius duomenis ir prireikus atitinkamais tyrimais, atliekamais vadovaujantis visuotinai priimtais specialistų patarimais dėl tokių tyrimų metodikos ir atlikimo.

21.4. Pradinių mišinių sudėtis turi atitikti šios higienos normos B priede nustatytus reikalavimus ir F priede nurodytas specifikacijas:

21.4.1. iš karvės pieno baltymų gaminamų pradinių mišinių kūdikiams, apibrėžtų šios higienos normos B priedo B.2.1 punkte, kuriuose baltymų kiekis yra nuo mažiausio iki 0,5 g/100 kJ (2 g/100 kcal), tinkamumas specialiai vartoti tik kūdikiams įrodomas atitinkamais tyrimais, atliekamais vadovaujantis visuotinai priimtais specialistų patarimais dėl tokių tyrimų metodikos ir atlikimo;

21.4.2. iš baltymų hidrolizatų gaminamų pradinių mišinių kūdikiams, apibrėžtų šios higienos normos B priedo B.2.2 punkte, kuriuose baltymų kiekis yra nuo mažiausio iki 0,56 g/100 kJ (2,25 g/100 kcal), tinkamumas specialiai vartoti tik kūdikiams įrodomas atitinkamais tyrimais, atliekamais vadovaujantis visuotinai priimtais specialistų patarimais dėl tokių tyrimų metodikos bei atlikimo ir atsižvelgiant į tai, ar tie mišiniai atitinka G priede nurodytas specifikacijas.

21.5. Tolesnio maitinimo mišinių kūdikiams sudėtis turi atitikti šios higienos normos C priede nustatytus reikalavimus ir F priede nurodytas specifikacijas.

21.6. Siekiant įvykdyti reikalavimus dėl mineralinių medžiagų, vitaminų, aminorūgščių, kitų azoto junginių ir kitų specialios paskirties maistinių medžiagų, gaminant pradinius mišinius kūdikiams ir tolesnio maitinimo mišinius gali būti naudojamos tik šioje higienos normoje D priede išvardytos medžiagos. Gaminant šioje higienos normoje nenumatytiems tikslams skirtus maisto produktus taikomi Bendrijos teisės aktuose numatyti medžiagų grynumo kriterijai, susiję su šios higienos normos D priede nurodytų medžiagų naudojimu. Toms medžiagoms, kurių grynumo kriterijai nėra numatyti Bendrijos teisės aktuose, taikomi tarptautinių institucijų rekomenduojami visuotinai priimti grynumo kriterijai.

21.7. Pradiniuose mišiniuose kūdikiams ir tolesnio maitinimo mišiniuose jokios medžiagos neturi būti tiek, kad toks kiekis galėtų pakenkti kūdikių ir mažų vaikų sveikatai.

21.8. Norint paruošti pradinius mišinius kūdikiams ir tolesnio maitinimo mišinius, neturi būti reikalaujama nieko kito, tik įpilti vandens.

22. Pradinių mišinių ir tolesnio maitinimo mišinių, skirtų vartoti sveikiems Bendrijos kūdikiams, ženklinimui taikomi Lietuvos higienos normos HN 119:2002 „Maisto produktų ženklinimas“ [4.12] ir šios higienos normos 22 punkte pateikti reikalavimai.

22.1. Mišinių kūdikiams etiketėse turi būti ši informacija:

22.1.1. ant pradinių mišinių kūdikiams – užrašas, kad šis produktas yra specialiai skirtas kūdikiams nuo pat jų gimimo, jei jie nemaitinami motinos pienu;

22.1.2. ant pradinių mišinių kūdikiams ir tolesnio maitinimo mišinių – užrašas apie produkto energinę vertę, išreikštą kJ ir kcal, ir skaičiais išreikštas baltymų, riebalų ir angliavandenių kiekis 100 ml paruošto vartoti produkto; turi būti pažymėtas vidutinis kiekvienos mineralinės medžiagos ir kiekvieno vitamino, paminėtų šios higienos normos B ir C prieduose, kiekis ir, jei yra, cholino, inozitolio ir karnitino kiekis 100 ml paruošto vartoti produkto;

22.1.3. ant tolesnio maitinimo mišinių – užrašas, kad produktas yra specialiai skirtas vartoti tik vyresniems kaip 6 mėn. amžiaus kūdikiams ir kad pradėti kūdikių iki 6 mėnesių papildomą maitinimą, įskaitant visas išimtis, reikėtų tik tuo atveju, jei, remdamiesi specialiais atskiro vaiko

augimo ir vystymosi poreikiais, taip pataria nepriklausomi medicinos, mitybos specialistai ar farmacininkai arba kiti už motinos ir kūdikio priežiūrą atsakingi specialistai;

22.1.4. ant pradinių mišinių kūdikiams ir tolesnio maitinimo mišinių – tinkamo paruošimo, laikymo bei vartojimo instrukcija ir perspėjimas apie pavojų sveikatai, jeigu jie bus netinkamai paruošti ir laikomi.

22.2. Ant pradinių mišinių kūdikiams ir ant tolesnio maitinimo mišinių gali būti pažymėtas vidutinis maistinių medžiagų, paminėtų šios higienos normos D priede, kiekis 100 ml paruošto vartoti produkto, jei šių maistinių medžiagų kiekiai nepažymėti pagal šios higienos normos 22.1.2 punkto reikalavimus.

22.3. Ant tolesnio maitinimo mišinių, be skaitmenimis pateikiamų vitaminų ir mineralų kiekių 100 ml paruošto vartoti produkto, gali būti papildomai pažymėta, kokį tai sudaro šios higienos normos N priede rekomenduojamo vitamino ar mineralo kiekio procentą 100 ml paruošto vartoti produkto.

22.4. Pradinių mišinių kūdikiams ir tolesnio maitinimo mišinių ženklavimo informacija apie produktų vartojimą turi būti pateikta taip, kad neskatintų atsisakyti maitinti kūdikių motinos pienu. Draudžiama vartoti sąvokas „žmogiškas“, „motiniškas“, „atitinkantis“, „artimiausias sudėčiai“ ir pan.

22.5. Pradinių mišinių kūdikiams ženklavimo rekvizituose po žodžių „svarbi pastaba“ ar kitų panašių žodžių pateikiama tokia privaloma informacija:

22.5.1. teiginys apie maitinimo motinos pienu pranašumą;

22.5.2. teiginys, rekomenduojantis vartoti produktą tik patarus nepriklausomiems medicinos, mitybos specialistams ar farmacininkams arba kitiems už motinos ir kūdikio priežiūrą atsakingiems specialistams.

22.6. Pradinių mišinių kūdikiams etiketėse neturi būti vertinančių (idealizuojančių) produktą kūdikių nuotraukų ir kitokių paveikslėlių arba teksto. Kad produktas būtų lengviau atpažįstamas bei geriau paaiškintas jo paruošimo būdas, gali būti pateiktos grafinės iliustracijos.

22.7. Pradinių mišinių kūdikiams etiketėse teiginiai apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą gali būti pateikiami tikrai šios higienos normos E priede išvardytais atvejais ir nustatytais reikalavimais.

22.8. Šios higienos normos 22.4–22.7 punktuose minimi reikalavimai, draudimai bei apribojimai taip pat taikomi:

22.8.1. mišinių pristatymui ir ypač jų formai, išvaizdai ir pakuotei, pakuotės medžiagoms, išdėliojimo būdai ir aplinkai, kurioje jie eksponuojami;

22.8.2. reklamai.

22.9. Pradiniai mišiniai kūdikiams ir tolesnio maitinimo mišiniai ženklavami lietuvių kalba ir taip, kad vartotojams būtų lengva atskirti šiuos produktus ir nekiltų pavojus sumaišyti pradinius mišinius kūdikiams su tolesnio maitinimo mišiniais.

22.10. Tik iš karvės pieno baltymų pagaminti pradiniai mišiniai kūdikiams ir tolesnio maitinimo mišiniai parduodami su tokiais užrašais: „Pradinis pieno mišinys kūdikiams“ ir „Tolesnio maitinimo pieno mišinys kūdikiams“.

22.11. Jeigu šios higienos normos 22.10 punkte nenurodyta kitaip, pradiniai mišiniai kūdikiams ir tolesnio maitinimo mišiniai parduodami su tokiais užrašais: „Pradinis mišinys kūdikiams“ ir „Tolesnio maitinimo mišinys kūdikiams“.

22.12. Pradiniais mišiniais kūdikiams ir tolesnio maitinimo mišiniais Bendrijoje galima prekiauti tik tuo atveju, jeigu jie atitinka šios higienos normos reikalavimus.

22.13. Turi būti laikomasi šios higienos normos B ir C prieduose nustatytų draudimų ir apribojimų dėl maisto sudedamųjų dalių naudojimo pradiniuose mišiniuose kūdikiams ir tolesnio maitinimo mišiniuose.

22.14. Tam, kad būtų lengviau vykdyti oficialią pradinių mišinių kūdikiams kontrolę, patiekdamas tokį mišinį rinkai, maisto verslo subjektas apie tai praneša Vilniaus visuomenės sveikatos centrui ir pateikia produkto etiketės pavyzdį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-951](#), 2008-10-06, Žin., 2008, Nr. 119-4522 (2008-10-16), i. k. 1082250ISAK000V-951

Nr. [V-336](#), 2010-04-26, *Žin.*, 2010, Nr. 51-2520 (2010-05-04), i. k. 1102250ISAK000V-336
 Nr. [V-660](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

23. Informacijos apie kūdikių mišinius pateikimas.

23.1. Siekiant skatinti, remti ir palaikyti maitinimą motinos pienu bei atsižvelgiant į tai, kokią svarbą vaidmenį atlieka informacija nėščiosioms ir kūdikių motinoms pasirenkant kūdikių maitinimo būdą, būtina, kad pateikiama informacija užtikrintų tinkamą kūdikių produktų vartojimą ir nenuteiktų prieš kūdikių maitinimą motinos pienu (žindymą). Siekiant geriau apsaugoti kūdikių sveikatą, ženklinant, pristatant ar reklamuojant mišinius kūdikiams turi būti laikomasi Tarptautinio motinos pieno pakaitalų rinkodaros kodekso tikslų ir principų.

23.2. Pradinius mišinius kūdikiams leidžiama reklamuoti tik specialiuose leidiniuose apie kūdikių priežiūrą bei mokslo publikacijose. Reklamuojant tokius mišinius turi būti laikomasi šios higienos normos 22.4–22.9 punktuose nurodytų reikalavimų ir pateikiama tik mokslo ir faktiška informacija. Informacija neturi skatinti susidaryti nuomonę ar teigti, kad kūdikių maitinimas mišiniais prilygsta ar yra pranašesnis už maitinimą motinos pienu.

23.3. Pradiniai mišiniai kūdikiams pardavimo vietose neturi būti reklamuojami, dalijami jų pavyzdžiai ar kitokiomis priemonėmis skatinamas tiesioginis šių mišinių pardavimas vartotojui mažmeninės prekybos tinkle, pavyzdžiui, specialiai juos eksponuojant, dalijant nuolaidų korteles, prizus, rengiant specialias pardavimo ir išpardavimo akcijas bei reklamos kampanijas.

23.4. Pradinių mišinių kūdikiams gamintojai ir platintojai neturi tiesiogiai arba netiesiogiai per sveikatos apsaugos sistemą ar šios sistemos darbuotojus nemokamai ar mažomis kainomis teikti plačiai visuomenei, nėščiosioms, motinoms ar jų šeimų nariams šių produktų, jų pavyzdžių ar bet kokių kitokių jų vartojimą skatinančių dovanų.

23.5. Šeimoms ir asmenims, dirbantiems kūdikių ir mažų vaikų maitinimo srityje, teikiama informacija apie kūdikių ir mažų vaikų maitinimą turi būti objektyvi ir išsami (įskaitant planavimą, tiekimą, apipavidalinimą, informacijos platinimą bei šių sričių kontrolę).

23.6. Informacinė ir mokomoji medžiaga apie kūdikių maitinimą, skirta nėščiosioms bei kūdikių ir mažų vaikų motinoms ir pateikta rašytine, garsine ar vaizdo forma, privalo aiškiai informuoti apie:

- 23.6.1. maitinimo motinos pienu naudą ir pranašumus;
- 23.6.2. motinos mitybą, pasiruošimą bei maitinimą krūtimi;
- 23.6.3. dalinio dirbtinio maitinimo galimas neigiamas pasekmes maitinant motinos pienu;
- 23.6.4. sunkumus grįžtant prie maitinimo motinos pienu;
- 23.6.5. jei reikia, pradinių mišinių kūdikiams tinkamą vartojimą.

23.7. Pateikiamoje informacinėje medžiagoje apie pradinių mišinių kūdikiams vartojimą turi būti perspėjama apie socialines ir finansines tokio vartojimo pasekmes, įspėjama apie pavojų sveikatai dėl netinkamo maisto ar netinkamų maitinimo būdų, ypač apie pavojų sveikatai dėl netinkamo pradinių mišinių kūdikiams vartojimo. Medžiagoje neturi būti jokių nuotraukų ar paveikslėlių, galinčių pernelyg skatinti šių mišinių vartojimą.

23.8. Mišinių kūdikiams gamintojai ar platintojai gali dovanoti informacinio ar mokomojo pobūdžio įrenginius ar literatūrą tik Sveikatos apsaugos ministerijos prašymu ir tik gavę raštišką jos sutikimą arba remdamiesi šios institucijos šiuo tikslu duotais nurodymais. Ant tokių priemonių ar literatūros gali būti nurodytas dovanojančios bendrovės pavadinimas ar logotipas, nenurodant pradinių mišinių kūdikiams patentuoto prekės ženklo, o jie gali būti platinami tik per sveikatos apsaugos sistemos institucijas.

23.9. Institucijos ar organizacijos privalo užtikrinti, kad dovanotus ar nedidelėmis kainomis parduotus pradinius mišinius kūdikiams, skirtus vartoti pačiose institucijose ar platinti už jų ribų, suvartotų ar gautų tik kūdikiai, kuriuos reikia maitinti šiais mišiniais, ir tik tiek laiko, kiek tokiems kūdikiams tai yra būtina.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

VII. REIKALAVIMAI PERDIRBTIEMS GRŪDINIAMS MAISTO PRODUKTAMS IR MAISTUI KŪDIKIAMS BEI MAŽIEMS VAIKAMS

24. Bendrieji reikalavimai

24.1. Šiame skyriuje pateikti reikalavimai taikomi specialios paskirties maisto produktams, kurie atitinka sveikų kūdikių ir mažų vaikų mitybos reikalavimus ir skirti vartoti atjunkomiems kūdikiams ir mažiems vaikams kaip papildomas maistas ir/arba juos palaipsniui pratinant prie įprasto maisto.

24.2. Perdirbti grūdiniai maisto produktai:

24.2.1. paprasti grūdiniai produktai, sumaišyti ar turi būti sumaišomi su pienu ar kitais tinkamais maistiniais skysčiais;

24.2.2. grūdiniai produktai su pridėtu baltymų kiekiu, sumaišyti ar turi būti sumaišomi su vandeniu ar kitais baltymų neturinčiais skysčiais;

24.2.3. makaronai, kurie turi būti vartojami išvirti vandenyje ar kituose tinkamuose skysčiuose;

24.2.4. džiovėsiai ir sausainiai, valgomi paprastai arba susmulkinti, su vandeniu, pienu ar kitais tinkamais skysčiais.

24.3. Maistas kūdikiams ir mažiems vaikams (kiti maisto produktai, išskyrus perdirbtus grūdinius maisto produktus).

24.4. VII skyriuje išdėstyti reikalavimai netaikomi pienui, skirtam mažiems vaikams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

24.5. Šios higienos normos 24.2 ir 24.3 punktuose nurodytais maisto produktais rinkoje prekiaujama tik tada, jei jie atitinka šios higienos normos VII skyriuje išdėstytus reikalavimus.

Papildyta punktu:

Nr. [V-30](#), 2007-01-22, *Žin.*, 2007, Nr. 11-454 (2007-01-26), i. k. 1072250ISAK0000V-30

25. Sudėties reikalavimai

25.1. Perdirbti grūdiniai maisto produktai bei maistas kūdikiams ir mažiems vaikams turi būti gaminami iš ingredientų, kurių tinkamumas specialios paskirties maisto produktams, skirtiems kūdikiams ir mažiems vaikams, nustatytas remiantis pripažintais mokslo duomenimis.

25.2. Perdirbti grūdiniai maisto produktai turi atitikti J PRIEDE nurodytą sudėtį.

25.3. Maistas kūdikiams ir mažiems vaikams turi atitikti K PRIEDE nurodytą sudėtį.

25.4. Į gaminamus perdirbtus grūdinius maisto produktus bei maistą kūdikiams ir mažiems vaikams galima pridėti tik šios higienos normos M priede nurodytų maistinių medžiagų. Vėliau bus nustatyti šių medžiagų grynumo kriterijai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-30](#), 2007-01-22, *Žin.*, 2007, Nr. 11-454 (2007-01-26), i. k. 1072250ISAK0000V-30

25.5. Perdirbtuose grūdiniuose maisto produktuose bei maiste kūdikiams ir mažiems vaikams neturi būti jokių medžiagų tokiais kiekiais, kurie galėtų kelti pavojų kūdikių ar mažų vaikų sveikatai. Prireikus nustatomos tų medžiagų didžiausios leidžiamos koncentracijos ir mikrobiologiniai kriterijai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-30](#), 2007-01-22, *Žin.*, 2007, Nr. 11-454 (2007-01-26), i. k. 1072250ISAK0000V-30

26. Ženklavimo reikalavimai

26.1. Produktų etiketėse privalo būti nurodyta:

26.1.1. nuo kokio amžiaus toks produktas tinkamas vartoti, atsižvelgus į jo sudėtį, struktūrą ar kitas specifines savybes. Ant visų produktų turi būti nurodyta, kad jie skirti ne mažesniems kaip 4 mėn. amžiaus kūdikiams. Ant produktų, rekomenduojamų vartoti nuo 4 mėn. amžiaus, gali būti nurodyta, kad jie tinka vartoti nuo šio amžiaus, nebent nepriklausomi asmenys, turintys mediko, mitybos specialisto ar farmacininko kvalifikaciją, arba kiti už motinos ir kūdikio priežiūrą atsakingi

darbuotojai patartų kitaip;

Punkto pakeitimai:

Nr. [680](#), 2002-12-24, Žin., 2003, Nr. 12-447 (2003-01-31), i. k. 1022250ISAK00000680

Nr. [V-30](#), 2007-01-22, Žin., 2007, Nr. 11-454 (2007-01-26), i. k. 1072250ISAK0000V-30

26.1.2. jeigu produktas skirtas vartoti mažesniems nei 6 mėn. kūdikiams, turi būti parašyta, ar produkte yra ar nėra glitimo

Punkto pakeitimai:

Nr. [680](#), 2002-12-24, Žin., 2003, Nr. 12-447 (2003-01-31), i. k. 1022250ISAK00000680

Nr. [V-30](#), 2007-01-22, Žin., 2007, Nr. 11-454 (2007-01-26), i. k. 1072250ISAK0000V-30

26.1.3. produkto energinė vertė, išreikšta kJ ir kcal, bei baltymų, angliavandenių ir riebalų kiekis (skaičiais), esantis 100 g ar 100 ml parduodamo produkto, ir, jei reikia, rekomenduojamame suvartoti produkto kiekyje;

26.1.4. vidutinis kiekvienos mineralinės medžiagos ir kiekvieno vitamino kiekis (skaičiais), esantis 100 g ar 100 ml parduodamo produkto pagal J ir K PRIEDUOSE nustatytas ribas, ir, jei reikia, rekomenduojamame suvartoti produkto kiekyje;

26.1.5. tinkamo paruošimo instrukcijos ir jų laikymosi svarba.

26.2. Produktų etiketėse gali būti:

26.2.1. nurodytas M PRIEDE pateiktų maistinių medžiagų vidutinis kiekis (skaičiais) 100 g ar 100 ml parduodamo produkto ir, jei reikia, rekomenduojamame suvartoti produkto kiekyje, jeigu tai nebuvo nurodyta pagal 26.1.4 punkto nuostatas;

26.2.2. be informacijos skaičiais, gali būti pateikta informacija apie vitaminus ir mineralines medžiagas, išreikšta N1 priede nurodomų verčių procentais 100 g ar 100 ml parduodamo produkto, ir, jei reikia, rekomenduojamame suvartoti produkto kiekyje, bet tik tuo atveju, jei medžiagų koncentracija sudaro bent 15 proc. nurodomosios vertės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

VIII. REIKALAVIMAI MAISTO PRODUKTAMS, SKIRTIEMS SVORĮ MAŽINANČIOMS SUMAŽINTO ENERGIJOS KIEKIO DIETOMS

27. Bendrieji reikalavimai

27.1. Specialios paskirties maisto produktai, skirti svorį mažinančioms sumažinto energijos kiekio dietoms, privalo atitikti šiame skyriuje pateiktus sudėties ir ženklavimo reikalavimus.

27.2. Tokie maisto produktai yra specialiai sukurti taip, kad galėtų pakeisti visą ar dalį paros maisto raciono, jei jie vartojami pagal gamintojo instrukcijas. Jie skirstomi į dvi grupes:

27.2.1. produktai, pakeičiantys visą paros maisto racioną;

27.2.2. produktai, pakeičiantys vieną ar daugiau valgymų per parą.

28. Sudėties reikalavimai

28.1. Maisto produktai turi atitikti P PRIEDE nurodytus sudėties reikalavimus.

28.2. Šių produktų sudėtis turi atitikti rekomenduojamų paros maistinių medžiagų normų reikalavimus.

28.3. Visos atskiros 27.2.1 punkte nurodytų produktų grupių dalys turi būti parduodamos viename pakete.

29. Ženklavimo reikalavimai

29.1. Ant produktų pakuočių turi būti atitinkamai užrašyta: „Pakeičia visą paros maisto racioną“ arba „Pakeičia vieną (ar daugiau) valgymą per parą“.

29.2. Ženklinant maisto produktus, skirtus svorį mažinančioms sumažinto energijos kiekio dietoms, privaloma nurodyti:

29.2.1. produkto energinę vertę, išreikštą kJ ir kcal, bei baltymų, angliavandenių ir riebalų kiekį, išreikštą skaičiais, nurodytame gatavo siūlomo vartoti produkto kiekyje;

29.2.2. vidutinį kiekvienos mineralinės medžiagos ir kiekvieno vitamino, kuriems privalomi reikalavimai nurodyti P PRIEDO lentelėje, kiekį (skaičiais) nurodytame gatavo siūlomo vartoti

produkto kiekyje. Informacija apie esančius vitaminus ir mineralus, išvardytus P PRIEDO lentelėje, taip pat turi būti pateikta verčių procentais;

29.2.3. jei reikia, tinkamo paruošimo instrukcijas ir šių instrukcijų laikymosi svarbą;

29.2.4. jeigu pagal gamintojo instrukciją vartojant produktą poliolų gaunama daugiau kaip 20 g per dieną, turi būti nurodyta, kad maisto produktas gali turėti vidurius laisvinantį poveikį;

29.2.5. reikiamo kasdieninio skysčių kiekio suvartojimo svarbą;

29.2.6. kad produktai, pakeičiantys visą paros maisto racioną, turi pakankamą reikiamų kasdien suvartoti maistinių medžiagų kiekį ir kad be gydytojo konsultacijos jų vartoti negalima ilgiau kaip tris savaites;

29.2.7. kad produktai, pakeičiantys dalį paros maisto raciono, yra naudingi tik tada, kai jie vartojami kaip dalis sumažinto energijos kiekio dietos, o kitą paros raciono dalį būtinai turėtų sudaryti kiti maisto produktai.

29.3. Tokių produktų ženklinimo etiketėse, reklamoje ir pristatymuose draudžiama nurodyti, kiek svorio galima prarasti juos vartojant.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-942](#), 2007-11-23, *Žin.*, 2007, Nr. 123-5045 (2007-11-29), i. k. 1072250ISAK000V-942

9 skyrius. Neteko galios nuo 2007-08-19

Skyriaus naikinimas:

Nr. [V-650](#), 2007-08-06, *Žin.*, 2007, Nr. 90-3584 (2007-08-18), i. k. 1072250ISAK000V-650

X. SPECIALIOS MEDICININĖS PASKIRTIES MAISTO PRODUKTŲ REIKALAVIMAI

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

33. Bendrieji reikalavimai

33.1. Specialios medicininės paskirties maisto produktai skirstomas į šias tris grupes:

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

33.1.1. maistiniu požiūriu visaverčiai standartinės maistinės sudėties maisto produktai, vartojami pagal gamintojo instrukcijas, galintys būti vienintelis pacientų, kuriems jie skirti, mitybos šaltinis;

33.1.2. maistiniu požiūriu visaverčiai maisto produktai, kurių maistinė sudėtis yra pritaikyta sergantiems konkrečia liga ar turintiems konkrečių sveikatos sutrikimų ir vartojami pagal gamintojo instrukcijas gali būti vienintelis pacientų, kuriems jie skirti, mitybos šaltinis;

33.1.3. maistiniu požiūriu nevisaverčiai maisto produktai, kurių maistinė sudėtis yra standartinė arba pritaikyta sergantiems konkrečia liga ar turintiems konkrečių sveikatos sutrikimų, ir jie negali būti vienintelis mitybos šaltinis.

33.2. 33.1.2 ir 33.1.3 punktuose apibūdinti maisto produktai gali būti vartojami kaip daliniai pacientų maisto pakaitalai arba kaip mitybos priedai.

33.3. specialios medicininės paskirties maisto produktų gamintojas arba importuotojas, tiekiantis juos į rinką, apie jo patiekimą į rinką praneša Vilniaus visuomenės sveikatos centrui Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka pateikdamas specialios medicininės paskirties dietinio maisto etiketės pavyzdį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

Nr. [V-951](#), 2008-10-06, *Žin.*, 2008, Nr. 119-4522 (2008-10-16), i. k. 1082250ISAK000V-951

Nr. [V-336](#), 2010-04-26, *Žin.*, 2010, Nr. 51-2520 (2010-05-04), i. k. 1102250ISAK000V-336

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

33.4. Specialios medicininės paskirties maisto produktai privalo atitikti šios higienos normos X skyriuje pateiktus sudėties ir ženklinimo reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

33.5. Draudžiama prekiauti specialios medicininės paskirties maisto produktais, jei jis neatitinka šios higienos normos X skyriuje pateiktų sudėties ir ženklinimo reikalavimų ir apie jo patiekimą į rinką nepranešta Vilniaus visuomenės sveikatos centrui nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

Nr. [V-951](#), 2008-10-06, *Žin.*, 2008, Nr. 119-4522 (2008-10-16), i. k. 1082250ISAK000V-951

Nr. [V-336](#), 2010-04-26, *Žin.*, 2010, Nr. 51-2520 (2010-05-04), i. k. 1102250ISAK000V-336

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

34. Sudėties reikalavimai

34.1. Specialios medicininės paskirties maisto produktų sudėtis turi atitikti medicinos ir mitybos principus. Jų vartojimas pagal gamintojo nurodymus turi būti saugus, naudingas ir veiksmingas, atitinkantis asmenų, kuriems jie skirti, mitybos poreikius, ir tai turi būti pagrįsta pripažintais mokslo duomenimis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

34.2. Specialios medicininės paskirties maisto produktai turi atitikti šios higienos normos Z PRIEDE nurodytą sudėtį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

35. Ženklinimo reikalavimai

35.1. Specialios medicininės paskirties maisto produktų etiketėje turi būti užrašyta „specialios medicininės paskirties maisto produktai“

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-84](#), 2007-02-08, *Žin.*, 2007, Nr. 21-787 (2007-02-15), i. k. 1072250ISAK0000V-84

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

35.2. Ženklinant specialios medicininės paskirties maisto produktus nurodoma tokia privaloma informacija:

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

35.2.1. produkto energinė vertė kJ bei kcal ir baltymų, angliavandenių bei riebalų kiekis, išreikštas skaičiais 100 g arba 100 ml parduodamo produkto, o tam tikrais atvejais – 100 g arba 100 ml produkto, paruošto vartoti taip, kaip nurodyta gamintojo instrukcijose. Be to, ši informacija gali būti nurodyta apie kiekvieną etiketėje pažymėtą dalį arba porciją, jeigu nurodytas pakuotėje esantis porcijų skaičius;

35.2.2. produkte esantis vidutinis kiekvienos mineralinės medžiagos ir kiekvieno vitamino, nurodytų šios higienos normos Z priede, kiekis, išreikštas skaičiais 100 g arba 100 ml parduodamo produkto, o tam tikrais atvejais – 100 g arba 100 ml produkto, paruošto vartoti taip, kaip nurodyta gamintojo instrukcijose. Be to, ši informacija gali būti nurodyta apie kiekvieną etiketėje pažymėtą dalį arba porciją, jeigu nurodytas pakuotėje esantis porcijų skaičius;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

35.2.3. pasirinktinai baltymų, angliavandenių bei riebalų sudėtinių dalių kiekis ir (ar) kitų maisto medžiagų ir jų sudėtinių dalių, kurias būtina paskelbti dėl tinkamo produkto vartojimo, kiekis, išreikštas skaičiais 100 g arba 100 ml parduodamo produkto, o tam tikrais atvejais – 100 g arba 100 ml produkto, paruošto vartoti taip, kaip nurodyta gamintojų instrukcijose. Be to, ši informacija gali būti nurodyta apie kiekvieną etiketėje pažymėtą dalį arba porciją, jeigu nurodytas pakuotėje esantis porcijų skaičius;

35.2.4. jei reikia, informacija apie produkto osmolingumą;

35.2.5. informacija apie produkte esančių baltymų ir (ar) baltymų hidrolizatų kilmę bei pobūdį.

35.3. Etiketėje taip pat pateikiama ši privaloma informacija, prieš kurią įrašomi žodžiai „svarbi pastaba“ ar panašūs žodžiai:

35.3.1. teiginys, kad produktas turi būti vartojamas prižiūrint sveikatos priežiūros specialistams;

35.3.2. teiginys apie tai, ar produktas gali būti vienintelis mitybos šaltinis;

35.3.3. jei reikia, teiginys, kad produktas yra skirtas konkrečiam amžiaus pacientams;

35.3.4. jei reikia, teiginys, kad produktą pavojinga vartoti pacientams, nesergantiems ligomis ar neturintiems sveikatos sutrikimų, kurių atveju skiriamas šis produktas.

35.4. Etiketėje taip pat turi būti užrašyta:

35.4.1. teiginys „Tik mitybos reguliavimui esant“ (taškų vietoje nurodomos ligos ar sveikatos sutrikimai, kurių atveju skiriamas atitinkamas produktas);

35.4.2. jei reikia, teiginys apie atitinkamas vartojimo atsargumo priemones ir kontraindikacijas;

35.4.3. produkto savybių ir (ar) charakteristikų, kurios daro jį naudingą ypač dėl galimo maisto medžiagų kiekio padidėjimo, sumažėjimo, visišką jų pašalinimo arba kitokių pakeitimų, aprašymas ir produkto vartojimo pagrindimas;

35.4.4. jei reikia – įspėjimas, kad produktas nėra skirtas vartoti parenteriniu būdu.

35.5. Prireikus etiketėje nurodoma, kaip produktas turi būti teisingai paruoštas, vartojamas ir laikomas.

Papildyta skyriumi:

Nr. [V-189](#), 2005-03-23, *Žin.*, 2005, Nr. 43-1383 (2005-04-02), i. k. 1052250ISAK000V-189

Priedas. *Neteko galios nuo 2012-07-11*

Priedo naikinimas:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, *Žin.* 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-1013](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 132-5019 (2006-12-05), i. k. 1062250ISAK00V-1013

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

PRADINIO MAITINIMO MIŠINIŲ, PARUOŠTŲ PAGAL GAMINTOJO NURODYMUS, PAGRINDINIAI SUDĖTIES REIKALAVIMAI

Vertės pateiktos gataviems arba paruoštiems pagal gamintojo instrukcijas produktams.

B.1. Paruošto vartoti mišinio (100 ml) energinė vertė, kJ arba kcal:

Mažiausia vertė	Didžiausia vertė
250 kJ/100 ml	295 kJ/100 ml
(60 kcal/100 ml)	(70 kcal/100 ml)

B.2. Baltymai

Baltymų kiekis apskaičiuojamas taip: baltymų kiekis = azoto kiekis x 6,25.

B.2.1. Baltymų kiekis, g/100 kJ arba g/100 kcal, iš karvės pieno baltymų gaminamuose pradinuose mišiniuose kūdikiams:

Mažiausias kiekis ¹⁾	Didžiausias kiekis
0,45 g/100 kJ	0,7 g/100 kJ
(1,8 g/100 kcal)	(3 g/100 kcal)
¹⁾ Iš karvės pieno baltymų gaminami pradiniai mišiniai kūdikiams, kuriuose baltymų kiekis yra nuo mažiausio iki 0,5 g/100 kJ (2 g/100 kcal), turi atitikti šios higienos normos 21.4 punkto nuostatas.	

B.2.1.1. Siekiant gauti reikiamą energijos kiekį, pradiname mišinyje kūdikiams turi būti bent toks kiekvienos nepakeičiamos ir iš dalies pakeičiamos aminorūgšties kiekis, koks yra pamatiniame baltyme (motinos piene, kaip nurodyta šios higienos normos F priede).

B.2.1.2. Apskaičiuojant metionino ir cistino kiekis gali būti sudedamas, jeigu metionino ir cistino santykis yra ne didesnis nei 2, o fenilalanino ir tirozino kiekis gali būti sudedamas, jeigu tirozino ir fenilalanino santykis yra ne didesnis nei 2.

B.2.1.3. Metionino ir cistino santykis gali būti didesnis nei 2, bet ne didesnis nei 3, jeigu produkto tinkamumas specialiai vartoti tik kūdikiams įrodomas atitinkamais tyrimais, atliekamais vadovaujantis visuotinai priimtais specialistų patarimais dėl tokių tyrimų metodikos ir atlikimo.

B.2.2. Baltymų kiekis, g/100 kJ arba g/100 kcal, iš baltymų hidrolizatų gaminamuose pradinuose mišiniuose kūdikiams:

Mažiausias kiekis ¹⁾	Didžiausias kiekis
0,45 g/100 kJ	0,7 g/100 kJ
(1,8 g/100 kcal)	(3 g/100 kcal)
¹⁾ Iš baltymų hidrolizatų gaminami pradiniai mišiniai kūdikiams, kuriuose baltymų kiekis yra nuo mažiausio iki 0,56 g/100 kJ (2,25 g/100 kcal), turi atitikti šios higienos normos 21.4 punkto nuostatas.	

B.2.2.1. Siekiant gauti reikiamą energijos kiekį, pradiname mišinyje kūdikiams turi būti bent toks kiekvienos nepakeičiamos ir iš dalies pakeičiamos aminorūgšties kiekis, koks yra pamatiniame baltyme (motinos piene, kaip nurodyta šios higienos normos F priede).

B.2.2.2. Apskaičiuojant metionino ir cistino kiekis gali būti sudedamas, jeigu metionino ir cistino santykis yra ne didesnis nei 2, o fenilalanino ir tirozino kiekis gali būti sudedamas, jeigu tirozino ir fenilalanino santykis yra ne didesnis nei 2.

B.2.2.3. Metionino ir cistino santykis gali būti didesnis nei 2, bet ne didesnis nei 3, jeigu produkto tinkamumas specialiai vartoti tik kūdikiams įrodomas atitinkamais tyrimais, atliekamais vadovaujantis visuotinai priimtais specialistų patarimais dėl tokių tyrimų metodikos ir atlikimo.

B.2.2.4. L-karnitino kiekis turi būti ne mažesnis kaip 0,3 mg/100 kJ (1,2 mg/100 kcal).

B.2.3. Baltymų kiekis, g/100 kJ arba g/100 kcal, tik iš sojų baltymų izoliatų arba juos maišant su karvės pieno baltymais gaminamuose pradinuose mišiniuose kūdikiams:

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
0,56 g/100 kJ	0,7 g/100 kJ
(2,25 g/100 kcal)	(3 g/100 kcal)

B.2.3.1. Tik sojų baltymų izoliatai gali būti naudojami pradiniam mišiniam gaminti.

B.2.3.2. Siekiant gauti reikiamą energijos kiekį, pradiname mišinyje kūdikiams turi būti bent toks kiekvienos nepakeičiamos ir iš dalies pakeičiamos aminorūgšties kiekis, koks yra pamatiniame baltyme (motinos piene, kaip nurodyta šios higienos normos F priede).

B.2.3.3. Apskaičiuojant metionino ir cistino kiekis gali būti sudedamas, jeigu metionino ir cistino santykis yra ne didesnis nei 2, o fenilalanino ir tirozino kiekis gali būti sudedamas, jeigu tirozino ir fenilalanino santykis yra ne didesnis nei 2.

B.2.3.4. Metionino ir cistino santykis gali būti didesnis nei 2, bet ne didesnis nei 3, jeigu produkto tinkamumas specialiai vartoti tik kūdikiams įrodomas atitinkamais tyrimais, atliekamais vadovaujantis visuotinai priimtais specialistų patarimais dėl tokių tyrimų metodikos ir atlikimo.

B.2.3.5. L-karnitino kiekis turi būti ne mažesnis kaip 0,3 mg/100 kJ (1,2 mg/100 kcal).

B.2.4. Visais atvejais į pradinius mišinius kūdikiams aminorūgščių galima pridėti tik siekiant pagerinti mitybinę baltymų vertę ir tik tokią jų dalį, kuri būtina šiam tikslui pasiekti.

B.3. Riebalai

B.3.1. Riebalų kiekis g/100 kJ arba g/100 kcal mišinio:

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
1,05 g/100 kJ	1,4 g/100 kJ
(4,4 g/100 kcal)	(6,0 g/100 kcal)

B.3.2. Draudžiama naudoti šias medžiagas:

B.3.2.1. sezamo sėklų aliejų,

B.3.2.2. medvilnės sėklų aliejų.

B.3.3. Lauro rūgšties ir miristo rūgšties kiekis:

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
-	Atskirai arba kartu: 20% bendro riebalų kiekio

B.3.4. Linolo rūgšties (gliceridų = linolatų pavidalu) kiekis mg/100 kJ arba mg/100 kcal mišinio:

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
70 mg/100 kJ	285 mg/100 kJ
(300 mg/100 kcal)	(1200 mg/100 kcal)

B.3.5. Alfa linoleno rūgšties turi būti ne mažiau kaip 12 mg/100 kJ (50 mg/100 kcal). Linolo rūgšties ir alfa linoleno rūgšties santykis turi būti ne mažesnis kaip 5 ir ne didesnis kaip 15.

B.3.6. Riebalų rūgščių *trans*-izomerų kiekis turi būti ne didesnis kaip 3 % bendro riebalų kiekio.

B.3.7. Eruko rūgšties kiekis turi būti ne didesnis kaip 1 % bendro riebalų kiekio.

B.3.8. Gali būti pridėta ilgagrandinių (20 ir 22 anglies atomų) polinesočiųjų riebalų rūgščių (LCP). Tokiu atveju jų kiekis turi būti ne didesnis kaip:

B.3.8.1. 1 % bendro riebalų kiekio, jei tai n-3 LCP;

B.3.8.2. 2 % bendro riebalų kiekio, jei tai n-6 LCP (arachidono rūgšties – 1 % bendro riebalų kiekio (20:4 n-6);

B.3.8.3. eikozapentaeno rūgšties (20:5 n-3) kiekis neturi būti didesnis kaip dokozaheksaeno rūgšties (22:6 n-3) kiekis;

B.3.8.4. dokozaheksaeno rūgšties (22:6 n-6) kiekis neturi būti didesnis kaip n-6 LCP kiekis.

B.4. Angliavandeniai

B.4.1. Angliavandenių kiekis g/100 kJ arba g/100 kcal mišinio:

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
2,2 g/100 kJ	3,4 g/100 kJ
(9 g/100 kcal)	(14 g/100 kcal)

B.4.2. Leidžiama naudoti tik šiuos angliavandenius:

B.4.2.1. laktozę,

B.4.2.2. maltozę,

B.4.2.3. sacharozę,

B.4.2.4. malto-dekstrinus,

B.4.2.5. gliukozės sirupą ar sausą gliukozės sirupą,

B.4.2.6. apvirtą krakmolą, natūraliai neturintį glitimo,

B.4.2.7. želatinizuotą krakmolą, natūraliai neturintį glitimo,

B.4.2.8. gliukozę.

B.4.3. Laktozės kiekis g/100 kJ arba g/100 kcal mišinio¹⁾:

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
1,1 g/100 kJ	-
(4,5 g/100 kcal)	-
¹⁾ netaikoma pradiniams mišiniams, kuriuose sojų baltymai sudaro daugiau kaip 50 % bendro baltymų kiekio.	

B.4.4. Sacharozės galima dėti tik į pradinius mišinius, pagamintus iš baltymų hidrolizatų. Į mišinius dedamas sacharozės kiekis neturi būti didesnis kaip 20 % bendro angliavandenių kiekio.

B.4.5. Apvirto krakmolo ir (ar) želatinizuoto krakmolo kiekis g/100 ml mišinio:

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
-	2 g/100 ml, 30% bendro angliavandenių kiekio

B.4.6. Gliukozės galima dėti tik į pradinius mišinius, pagamintus iš baltymų hidrolizatų. Į mišinius dedamas gliukozės kiekis turi būti ne didesnis kaip 0,5 g/100 kJ (2 g/100 kcal).

B.5. Mineralinės medžiagos

B.5.1. Mineralinių medžiagų kiekiai iš karvės pieno baltymų arba baltymų hidrolizatų gaminamuose pradiniuose mišiniuose kūdikiams:

Mineralinės medžiagos pavadinimas	100 kJ		100 kcal	
	Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis	Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
1. Natris, mg	5	14	20	60
2. Kalis, mg	15	38	60	160
3. Chloras, mg	12	38	50	160
4. Kalcis, mg	12	33	50	140
5. Fosforas, mg	6	22	25	90
6. Magnis, mg	1,2	3,6	5	15
7. Geležis, mg ¹⁾	0,07	0,3	0,3	1,3
8. Cinkas, mg	0,12	0,36	0,5	1,5
9. Varis, µg	8,4	25	35	100
10. Jodas, µg	2,5	12	10	50

11. Selenas, μg ²⁾	0,25	2,2	1	9
12. Manganas, μg	0,25	25	1	100
13. Fluoridas, μg	-	25	-	100
¹⁾ Reikšmės pateiktos mišiniams, kai pridėta geležies. ²⁾ Reikšmės pateiktos mišiniams, kai pridėta seleno. Pastaba. Kalcio ir fosforo santykis turi būti ne mažesnis kaip 1,0 ir ne didesnis kaip 2,0				

B.5.2. Tik iš sojų baltymų izoliatų arba juos maišant su karvės pieno baltymais gaminamiems pradiniams mišiniams taikomi visi B.5.1 punkte pateikti reikalavimai, išskyrus reikalavimus dėl geležies ir fosforo, kurie turi būti tokie:

	100 kJ		100 kcal	
	Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis	Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
Geležis, mg	0,12	0,5	0,45	2
Fosforas, mg	7,5	25	30	100

B.6. Vitaminų kiekiai 100 kJ arba 100 kcal mišinio:

Vitamino pavadinimas	100 kJ		100 kcal	
	Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis	Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
1. Vitaminas A, $\mu\text{g RE}$ ¹⁾	14	43	60	180
2. Vitaminas D, μg ²⁾	0,25	0,65	1	2,5
3. Tiaminas, μg	14	72	60	300
4. Riboflavinai, μg	19	95	80	400
5. Niacinas, μg ³⁾	72	375	300	1500
6. Pantoteno rūgštis, μg	95	475	400	2000
7. Vitaminas B ₆ , μg	9	42	35	175
8. Biotinas, μg	0,4	1,8	1,5	7,5
9. Folio rūgštis, μg	2,5	12	10	50
10. Vitaminas B ₁₂ , μg	0,025	0,12	0,1	0,5
11. Vitaminas C, mg	2,5	7,5	10	30
12. Vitaminas K, μg	1	6	4	25
13. Vitaminas E, mg α -TE ⁴⁾	0,5/g polinesočiosios riebalų rūgštis, išreikštos linolo rūgštimi, pakoreguotos pagal dvigubą jungtį ⁵⁾ , bet ne mažiau kaip 0,1 mg/100 kJ	1,2	0,5/g polinesočiosios riebalų rūgštis, išreikštos linolo rūgštimi, pakoreguotos pagal dvigubą jungtį ⁵⁾ , bet ne mažiau kaip 0,5 mg/100 kJ	5
¹⁾ RE = visi trans-retinolio ekvivalentai. ²⁾ Cholekalciiferolis, kurio 10 μg = 400 TV (tarptautinių vienetų) vitamino D. ³⁾ Iš anksto sudarytas niacinas. ⁴⁾ α -TE = d- α - tokoferolio ekvivalentai. ⁵⁾ 0,5 mg α -TE/1 g linolo rūgštis (18:2 n-6); 0,75 mg α -TE/1 g linoleno rūgštis (18:3 n-3); 1,0 mg α -TE/1 g arachidono rūgštis (20:4 n-6); 1,25 mg α -TE/1 g eikozapentaeno rūgštis (20:5 n-3); 1,5 mg α -TE/1 g dokozaheksaeno rūgštis (22:6 n-3).				

B.7. Gali būti pridėta nukleotidų. Nukleotidų kiekiai:

Nukleotido pavadinimas	Didžiausias kiekis ¹⁾	
	mg/100 kJ	mg/100 kcal
1. Citidino-5'-monofosfato	0,60	2,50
2. Uridino-5'-monofosfato	0,42	1,75
3. Adenozino 5' -monofosfatas	0,36	1,50
4. Guanozino 5' -monofosfatas	0,12	0,50
5. Inozino 5' -monofosfatas	0,24	1,00
¹⁾ Bendras nukleotidų kiekis neturi būti didesnis kaip 1,2 mg/100 kJ (5 mg/100 kcal).		

B.8. Taurinas

Į pradinis mišinius kūdikiams dedamas taurino kiekis turi būti ne didesnis kaip 2,9 mg/100 kJ (12 mg/100 kcal).

B.9. Cholinai

Į pradinis mišinius dedamo cholino kiekis:

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
1,7 mg/100 kJ	12 mg/100 kJ
(7 mg/100 kcal)	(50 mg/100 kcal)

B.10. Fosfolipidai

Fosfolipidų kiekis pradinuose mišiniuose kūdikiams turi būti ne didesnis kaip 2 g/l.

B.11. Inozitolis

Į pradinis mišinius dedamo inozitolio kiekis:

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
1 mg/100 kJ	10 mg/100 kJ
(4 mg/100 kcal)	(40 mg/100 kcal)

B.12. Fruktooligosacharidai ir galaktooligosacharidai

B.12.1. Fruktooligosacharidų ir galaktooligosacharidų galima dėti į pradinis mišinius kūdikiams. Tuo atveju jų kiekis 90 % oligogalaktozil-laktozės ir 10 % didelės molekulinės masės oligofruktozil-sacharozės junginyje neturi būti didesnis kaip 0,8 g/100 ml.

B.12.2. Kitus fruktooligosacharidų ir galaktooligosacharidų junginius ir didžiausią leistiną šių medžiagų kiekį galima naudoti laikantis šios higienos normos 21.3 punkto nuostatų.“

Priedo pakeitimai:

Nr. [680](#), 2002-12-24, Žin., 2003, Nr. 12-447 (2003-01-31), i. k. 1022250ISAK00000680

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, Žin., 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

Nr. [V-155](#), 2008-02-28, Žin., 2008, Nr. 27-998 (2008-03-06), i. k. 1082250ISAK000V-155

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

TOLESNIO MAITINIMO MIŠINIŲ, PARUOŠTŲ PAGAL GAMINTOJO NURODYMUS, PAGRINDINIAI SUDĖTIES REIKALAVIMAI

Vertės pateiktos gataviems arba paruoštiems pagal gamintojo pateiktas instrukcijas produktams.

C.1. Paruošto vartoti mišinio (100 ml) energinė vertė kJ arba kcal:

Mažiausia vertė	Didžiausia vertė
250 kJ/100 ml	295 kJ/100 ml
(60 kcal/100 ml)	(70 kcal/100 ml)

C.2. Baltymai

Baltymų kiekis apskaičiuojamas taip: baltymų kiekis = azoto kiekis x 6,25.

C.2.1. Baltymų kiekis, g/100 kJ arba g/100 kcal, iš karvės pieno baltymų gaminamuose tolesnio maitinimo mišiniuose:

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
0,45 g/100 kJ	0,8 g/100 kJ
(1,8 g/100 kcal)	(3,5 g/100 kcal)

C.2.1.1. Siekiant gauti reikiamą energijos kiekį, kiekvienos turimos nepakeičiamos ir iš dalies pakeičiamos aminorūgšties kiekis tolesnio maitinimo mišinyje turi būti ne mažesnis už jos kiekį pamatiniame baltyme (motinos piene, kaip nurodyta šios higienos normos F priede).

C.2.1.2. Apskaičiuojant metionino ir cistino kiekis gali būti sudedamas, jeigu metionino ir cistino santykis yra ne didesnis nei 3, o fenilalanino ir tirozino kiekis gali būti sudedamas, jeigu tirozino ir fenilalanino santykis yra ne didesnis nei 2.

C.2.2. Baltymų kiekis, g/100 kJ arba g/100 kcal, iš baltymų hidrolizatų gaminamuose tolesnio maitinimo mišiniuose:

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
0,56 g/100 kJ	0,8 g/100 kJ
(2,25 g/100 kcal)	(3,5 g/100 kcal)

C.2.2.1. Siekiant gauti reikiamą energijos kiekį, kiekvienos turimos nepakeičiamos ir iš dalies pakeičiamos aminorūgšties kiekis tolesnio maitinimo mišinyje turi būti ne mažesnis už jos kiekį pamatiniame baltyme (motinos piene, kaip nurodyta šios higienos normos F priede).

C.2.2.2. Apskaičiuojant metionino ir cistino kiekis gali būti sudedamas, jeigu metionino ir cistino santykis yra ne didesnis nei 3, o fenilalanino ir tirozino kiekis gali būti sudedamas, jeigu tirozino ir fenilalanino santykis yra ne didesnis nei 2.

C.2.3. Baltymų kiekis, g/100 kJ arba g/100 kcal, tik iš sojų baltymų izoliatų arba juos maišant su karvės pieno baltymais gaminamuose tolesnio maitinimo mišiniuose:

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
0,56 g/100 kJ	0,8 g/100 kJ
(2,25 g/100 kcal)	(3,5 g/100 kcal)

C.2.3.1. Tik sojų baltymų izoliatai gali būti naudojami tolesnio maitinimo mišiniams gaminti.

C.2.3.2. Siekiant gauti reikiamą energijos kiekį, kiekvienos turimos nepakeičiamos ir iš dalies pakeičiamos aminorūgšties kiekis tolesnio maitinimo mišinyje turi būti ne mažesnis už jos kiekį pamatiniame baltyme (motinos piene, kaip nurodyta šios higienos normos F priede).

C.2.3.3. Apskaičiuojant metionino ir cistino kiekis gali būti sudedamas, jeigu metionino ir cistino santykis yra ne didesnis nei 3, o fenilalanino ir tirozino kiekis gali būti sudedamas, jeigu tirozino ir fenilalanino santykis yra ne didesnis nei 2.

C.2.4. Visais atvejais į tolesnio maitinimo mišinius aminorūgščių galima pridėti tik siekiant pagerinti mitybinę baltymų vertę ir tik tokią jų dalį, kuri būtina šiam tikslui pasiekti.

C.3. Riebalai

C.3.1. Riebalų kiekis g/100 kJ arba g/100 kcal mišinio:

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
0,96 g/100 kJ	1,4 g/100 kJ
(4,0 g/100 kcal)	(6,0 g/100 kcal)

C.3.2. Draudžiama naudoti šias medžiagas:

C.3.2.1. sezamo sėklų aliejų,

C.3.2.2. medvilnės sėklų aliejų.

C.3.2. Lauro ir miristo rūgšties kiekis:

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
-	Atskirai arba kartu: 20% bendro riebalų kiekio

C.3.3. Linolo rūgšties (gliceridų = linolatų pavidalu) kiekis mg/100 kJ arba mg/100 kcal mišinio:

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
70 mg/100 kJ	285 mg/100 kJ
(300 mg/100 kcal)	(1200 mg/100 kcal)

C.3.4. Riebalų rūgščių *trans*-izomerų kiekis turi būti ne didesnis kaip 3 % bendro riebalų kiekio.

C.3.5. Eruko rūgšties turi būti ne daugiau kaip 1 % bendro riebalų kiekio.

C.3.6. Alfa linoleno rūgšties turi būti ne mažiau kaip 12 mg/100 kJ (50 mg/100 kcal).

Linolo rūgšties ir alfa linoleno rūgšties santykis turi būti ne mažesnis kaip 5 ir ne didesnis kaip 15.

C.3.7. Gali būti pridėta ilgagrandinių (20 ir 22 anglies atomų) polinesočiųjų riebalų rūgščių (LCP). Tokiu atveju jų kiekis turi būti ne didesnis kaip:

C.3.7.1. 1 % bendro riebalų kiekio, jei tai n-3 LCP;

C.3.7.2. 2 % bendro riebalų kiekio, jei tai n-6 LCP (arachidono rūgšties – 1 % bendro riebalų kiekio (20:4 n-6);

C.3.7.3. eikozapentaeno rūgšties (20:5 n-3) kiekis neturi būti daugiau kaip dokozaheksaeno rūgšties (22:6 n-3) kiekis;

C.3.7.4. dokozaheksaeno rūgšties (22:6 n-6) kiekis neturi būti daugiau kaip n-6 LCP kiekis.

C.4. Angliavandeniai

C.4.1. Angliavandenių kiekis g/100 kJ arba g/100 kcal mišinio:

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
2,2 g/100 kJ	3,4 g/100 kJ
(9 g/100 kcal)	(14 g/100 kcal)

C.4.2. Draudžiama naudoti sudedamąsias dalis, kuriose yra glitimo.

C.4.3. Laktozės kiekis g/100 kJ arba g/100 kcal mišinio¹⁾:

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
1,1 g/100 kJ	-
(4,5 g/100 kcal)	-
¹⁾ netaikoma tolesnio maitinimo mišiniams, kuriuose sojų baltymai sudaro daugiau kaip 50 % bendro baltymų kiekio.	

C.4.4. Sacharozė, fruktozė, medus¹⁾:

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
-	Atskirai arba kartu: 20% bendro angliavandenių kiekio
¹⁾ Medus apdorojamas taip, kad būtų sunaikintos <i>Clostridium botulinum</i> sporos.	

C.4.5. Gliukozė

C.4.5.1. Gliukozės galima dėti tik į tolesnio maitinimo mišinius, pagamintus iš baltymų hidrolizatų.

C.4.5.2. Į mišinius dedamas gliukozės kiekis neturi būti didesnis kaip 0,5 g/100 kJ (2 g/100 kcal).

C.5. Mineralinės medžiagos

C.5.1. Mineralinių medžiagų kiekiai iš karvės pieno baltymų arba baltymų hidrolizatų gaminamuose tolesnio maitinimo mišiniuose:

Mineralinės medžiagos pavadinimas	100 kJ		100 kcal	
	Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis	Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
1. Natris, mg	5	14	20	60
2. Kalis, mg	15	38	60	160
3. Chloras, mg	12	38	50	160
4. Kalcis, mg	12	33	50	140
5. Fosforas, mg	6	22	25	90
6. Magnis, mg	1,2	3,6	5	15
7. Geležis, mg	0,14	0,5	0,6	2
8. Cinkas, mg	0,12	0,36	0,5	1,5
9. Varis, µg	8,4	25	35	100
10. Jodas, µg	2,5	12	10	50
11. Selenas, µg	0,25	2,2	1	9
12. Manganas, µg	0,25	25	1	100
13. Fluoridas, µg	-	25	-	100
Pastaba. Kalcio ir fosforo santykis turi būti ne mažesnis kaip 1,0 ir ne didesnis kaip 2,0.				

C.5.2. Tik iš sojų baltymų izoliatų arba juos maišant su karvės pieno baltymais gaminamiems tolesnio maitinimo mišiniams taikomi visi C.5.1 punkte pateikti mineralinių medžiagų reikalavimai, išskyrus reikalavimus dėl geležies ir fosforo, kurie turi būti tokie:

	100 kJ		100 kcal	
	Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis	Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
Geležis, mg	0,22	0,65	0,9	2,5
Fosforas, mg	7,5	25	30	100

C.6. Vitaminų kiekiai 100 kJ arba 100 kcal mišinio:

Vitamins pavadinimas	100 kJ		100 kcal	
	Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis	Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis

Vitamins pavadinimas	100 kJ		100 kcal	
	Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis	Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
1. Vitaminas A, $\mu\text{g RE}^{1)}$	14	43	60	180
2. Vitaminas D, $\mu\text{g}^{2)}$	0,25	0,75	1	3
3. Tiaminas, μg	14	72	60	300
4. Riboflavin, μg	19	95	80	400
5. Niacinas, $\mu\text{g}^{3)}$	72	375	300	1500
6. Pantoteno rūgštis, μg	95	475	400	2000
7. Vitaminas B ₆ , μg	9	42	35	175
8. Biotinas, μg	0,4	1,8	1,5	7,5
9. Folio rūgštis, μg	2,5	12	10	50
10. Vitaminas B ₁₂ , μg	0,025	0,12	0,1	0,5
11. Vitaminas C, mg	2,5	7,5	10	30
12. Vitaminas K, μg	1	6	4	25
13. Vitaminas E, mg, α -TE ⁴⁾	0,5/g polinesočiosios riebalų rūgšties, išreikštos linolo rūgštimi, pakoreguotos pagal dvigubą jungtį ⁵⁾ , bet ne mažiau kaip 0,1 mg/100 kJ	1,2	0,5/g polinesočiosios riebalų rūgšties, išreikštos linolo rūgštimi, pakoreguotos pagal dvigubą jungtį ⁵⁾ , bet ne mažiau kaip 0,5 mg/100 kJ	5

¹⁾ RE = visi trans-retinolio ekvivalentai.
²⁾ Cholekalciferolis, kurio 10 μg = 400 TV (tarptautinių vienetų) vitamino D.
³⁾ Iš anksto sudarytas niacinas.
⁴⁾ α -TE = d- α - tokoferolio ekvivalentai.
⁵⁾ 0,5 mg α -TE/1 g linolo rūgšties (18:2 n-6); 0,75 mg α -TE/1 g linoleno rūgšties (18:3 n-3); 1,0 mg α -TE/1 g arachidono rūgšties (20:4 n-6); 1,25 mg α -TE/1 g eikozapentaeno rūgšties (20:5 n-3); 1,5 mg α -TE/1 g dokozaheksaeno rūgšties (22:6 n-3).

C.7. Gali būti pridėta nukleotidų. Nukleotidų kiekiai:

Nukleotido pavadinimas	Didžiausiais kiekis ¹⁾	
	mg/100 kJ	mg/100 kcal
1. Citidino-5'-monofosfato	0,60	2,50
2. Uridino-5'-monofosfato	0,42	1,75
3. Adenozino 5' -monofosfatas	0,36	1,50
4. Guanozino 5' -monofosfatas	0,12	0,50
5. Inozino 5' -monofosfatas	0,24	1,00
¹⁾ Bendras nukleotidų kiekis neturi būti didesnis kaip 1,2 mg/100 kJ (5 mg/100 kcal)		

C.8. Taurinas

Į tolesnio maitinimo mišinį dedamas taurino kiekis turi būti ne didesnis kaip 2,9 mg/100 kJ (12 mg/100 kcal).

C.9. Fosfolipidai

Fosfolipidų kiekis tolesnio maitinimo mišiniuose kūdikiams neturi būti didesnis kaip 2 g/l.

C.10. Fruktooligosacharidai ir galaktooligosacharidai

C.10.1. Fruktooligosacharidų ir galaktooligosacharidų galima dėti į tolesnio maitinimo mišinius. Tuo atveju jų kiekis 90 % oligogalaktozil-laktozės ir 10 % didelės molekulinės masės oligofruktozil-sacharozės junginyje neturi būti didesnis kaip 0,8 g/100 ml.

C.10.2. Kitus fruktooligosacharidų ir galaktooligosacharidų junginius ir didžiausią leistiną šių medžiagų kiekį galima naudoti laikantis šios higienos normos 21.5 punkto nuostatų.“

Priedo pakeitimai:

Nr. [680](#), 2002-12-24, Žin., 2003, Nr. 12-447 (2003-01-31), i. k. 1022250ISAK00000680

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, Žin., 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

Nr. [V-155](#), 2008-02-28, Žin., 2008, Nr. 27-998 (2008-03-06), i. k. 1082250ISAK000V-155

D PRIEDAS**MAISTINIŲ MEDŽIAGŲ IR JŲ ŽALIAVŲ, LEIDŽIAMŲ NAUDOTI MIŠINIŲ
KŪDIKIAMS GAMYBAI, SĄRAŠAS****D.1. Vitaminai**

Vitamino pavadinimas	Leidžiamo naudoti mišinių kūdikiams gamyboje vitamino preparato pavadinimas
1. Vitaminas A	Retinilacetatas
	Retinilpalmitatas
	Retinolis
2. Vitaminas D	Vitaminas D ₂ (ergokalciferolis)
	Vitaminas D ₃ (cholecalciferolis)
3. Vitaminas B ₁	Tiamino hidrochloridas
	Tiamino mononitratas
4. Vitaminas B ₂	Riboflavinai
	Natrio riboflavin-5-fosfatas
5. Niacinas	Nikotinamidas
	Nikotino rūgštis
6. Vitaminas B ₆	Piridoksino hidrochloridas
	Piridoksin-5-fosfatas
7. Folatas	Folio rūgštis
8. Pantoteno rūgštis	Kalcio D-pantotenatas
	Natrio D-pantotenatas
	Dekspantenolas
9. Vitaminas B ₁₂	Cianokobalaminas
	Hidroksikobalaminas
10. Biotinas	D-biotinas
11. Vitaminas C	L-askorbo rūgštis
	Natrio L-askorbatas
	Kalcio L-askorbatas
	6-palmitil-L-askorbo rūgštis (askorbilpalmitatas)
	Kalio askorbatas
12. Vitaminas E	D- α -tokoferolis
	DL- α -tokoferolis
	D- α -tokoferolacetatas
	DL- α -tokoferolacetatas
13. Vitaminas K	Filochinonas (Fitomenadionas)

D.2. Mineralinės medžiagos

Mineralinės medžiagos pavadinimas	Leidžiamos naudoti mišinių kūdikiams gamyboje mineralinės druskos pavadinimas
1. Kalcis (Ca)	Kalcio karbonatas
	Kalcio chloridas
	Citrinų rūgšties kalcio druskos
	Kalcio gliukonatas
	Kalcio glicerofosfatas
	Kalcio laktatas
	Ortofosforo rūgšties kalcio druskos
	Kalcio hidroksidas
2. Magnis (Mg)	Magnio karbonatas
	Magnio chloridas
	Magnio oksidas
	Ortofosforo rūgšties magnio druskos
	Magnio sulfatas
	Magnio gliukonatas
	Magnio hidroksidas

Mineralinės medžiagos pavadinimas	Leidžiamos naudoti mišinių kūdikiams gamyboje mineralinės druskos pavadinimas
	Citrinų rūgšties magnio druskos
3. Geležis (Fe)	Geležies citratas
	Geležies gliukonatas
	Geležies laktatas
	Geležies sulfatas
	Geležies amonio citratas
	Geležies fumaratas
	Geležies difosfatas (geležies pirofosfatas)
	Geležies bisglicinatas
4. Varis (Cu)	Vario citratas
	Vario gliukonatas
	Vario sulfatas
	Vario-lizino kompleksas
	Vario karbonatas
5. Jodas (J)	Kalio jodidas
	Natrio jodidas
	Kalio jodatas
6. Cinkas (Zn)	Cinko acetatas
	Cinko chloridas
	Cinko laktatas
	Cinko sulfatas
	Cinko citratas
	Cinko gliukonatas
	Cinko oksidas
7. Manganas (Mn)	Mangano karbonatas
	Mangano chloridas
	Mangano citratas
	Mangano sulfatas
	Mangano gliukonatas
8. Natriis (Na)	Natrio bikarbonatas
	Natrio chloridas
	Natrio citratas
	Natrio gliukonatas
	Natrio karbonatas
	Natrio laktatas
	Ortofosforo rūgšties natrio druskos
	Natrio hidroksidas
9. Kalis (K)	Kalio bikarbonatas
	Kalio karbonatas
	Kalio chloridas
	Citrinų rūgšties kalio druskos
	Kalio gliukonatas
	Kalio laktatas
	Ortofosforo rūgšties kalio druskos
	Kalio hidroksidas
10. Selenas (Se)	Natrio selenatas
	Natrio selenitas

D.3. Leidžiamos naudoti mišinių kūdikiams gamyboje aminorūgštys ir kiti azoto junginiai

- D.3.2. L-cistinas ir jo hidrochloridas
- D.3.3. L-histidinas ir jo hidrochloridas
- D.3.4. L-izoleucinas ir jo hidrochloridas
- D.3.5. L-leucinas ir jo hidrochloridas
- D.3.6. L-cisteinas ir jo hidrochloridas
- D.3.7. L-metioninas
- D.3.8. L-fenilalaninas

D.3.9. L-treoninas

D.3.10. L-triptofanas

D.3.11. L-tirozinas

D.3.12. L-valinas

D.3.13. L-karnitinas ir jo hidrochloridas

D.3.14. Taurinas

D.3.15. L-lizinas ir jo hidrochloridas

D.4. **Kitos maistinės medžiagos, leidžiamos naudoti mišinių kūdikiams gamyboje**

D.4.1. Cholinas

D.4.2. Cholino chloridas

D.4.3. Cholino citratas

D.4.4. Cholino bitartratas

C.4.5. Inozitolis

D.5. Turi būti pridėta nukleotidų:

D.5.1. citidino 5'-monofosfato ir jo natrio druskų;

D.5.2. uridino 5'-monofosfato ir jo natrio druskų;

D.5.3. adenzino 5'-monofosfato ir jo natrio druskų;

D.5.4. guanozino 5'-monofosfato ir jo natrio druskų;

D.5.5. inozino 5'-monofosfato ir jo natrio druskų

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-572](#), 2003-09-30, *Žin.*, 2003, Nr. 99-4451 (2003-10-22), i. k. 1032250ISAK000V-572

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

Nr. [V-155](#), 2008-02-28, *Žin.*, 2008, Nr. 27-998 (2008-03-06), i. k. 1082250ISAK000V-155

TEIGINIAI APIE PRADINIŲ MIŠINIŲ KŪDIKIAMS MAISTINGUMĄ IR SVEIKATINGUMĄ IR ATITINKAMĄ TEIGINĮ PAGRINDŽIANTYS REIKALAVIMAI

E.1. Teiginiai apie maistingumą

Teiginys apie maistingumą	Teiginį apie maistingumą pagrindžiantys reikalavimai
E.1.1. Tik su laktoze	Yra tik vienas angliavandenis – laktozė.
E.1. 2. Be laktozės	Laktozės kiekis yra ne didesnis kaip 2,5 mg/100 kJ (10 mg/100 kcal).
E.1. 3. „Pridėta LCP“ arba šį teiginį atitinkantis teiginys apie maistingumą, nurodantis, kad į produktą pridėta dokozaheksaeno rūgšties	Dokozaheksaeno rūgšties kiekis yra ne mažesnis kaip 0,2 % bendro riebalų kiekio.
E.1. 4. Teiginiai apie maistingumą, kuriais nurodoma, kad produkte yra šių pasirenkamų sudedamųjų dalių:	
E.1.4.1. taurino	Pasirinktinai pridėtas toks kiekis, kuris pagal šios higienos normos B priede nustatytus reikalavimus yra specialiai skirtas ir tinkamas kūdikių maisto produktams.
E.1.4.2. fruktooligosacharidų ir galaktooligosacharidų	
E.1.4.3. nukleotidų	

E.2. Teiginiai apie sveikatingumą (įskaitant teiginius apie ligų rizikos mažinimą)

Teiginys apie sveikatingumą	Teiginį apie sveikatingumą pagrindžiantys reikalavimai
E.2.1. Alergijos pieno baltymams rizikos sumažinimas. Tokiame teiginyje apie sveikatingumą gali būti terminų, nusakančių susilpnintas alergeno arba susilpnintas antigeno savybes.	a) Turi būti pateikti objektyvūs ir moksliskai patikrinti duomenys, pagrindžiantys nurodytas savybes; b) pradinis mišinys kūdikiams turi atitikti šios higienos normos B priedo B.2.2 punkte pateiktas nuostatas, o imunoreaktyvaus baltymo koncentracija, nustatyta taikant visuotinai priimtinius metodus, turi būti mažesnė kaip 1% mišinyje esančių cheminių medžiagų, kurių sudėtyje yra azoto; c) etiketėje turi būti nurodyta, kad produkto negali vartoti kūdikiai, alergiški neapdorotiems baltymams, iš kurių produktas yra pagamintas, išskyrus tuos atvejus, kai visuotinai pripažintais klinikiniais tyrimais įrodoma, kad pradinį mišinį kūdikiams toleruoja daugiau kaip 90 % hidrolizatą sudarantiems baltymams labai jautrių kūdikių (pasikliovimo intervalas – 95 %); d) pradinis mišinys kūdikiams neturi sukelti gyvūnų jautrumo neapdorotiems baltymams, iš kurių pradinis mišinys kūdikiams yra pagamintas.“

Priedo pakeitimai:

Nr. [680](#), 2002-12-24, Žin., 2003, Nr. 12-447 (2003-01-31), i. k. 1022250ISAK00000680

Nr. [V-572](#), 2003-09-30, Žin., 2003, Nr. 99-4451 (2003-10-22), i. k. 1032250ISAK000V-572

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, Žin., 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

NEPAKEIČIAMOS IR IŠ DALIES PAKEIČIAMOS MOTINOS PIENO AMINORŪGŠTYS
mg 100 kJ ir 100 kcal motinos pieno

Aminorūgštis, mg	100 kJ ¹⁾	100 kcal
F.1. Cistinas	9	38
F.2. Histidinas	10	40
F.3. Isoleucinas	22	90
F.4. Leucinas	40	166
F.5. Lizinas	27	113
F.6. Metioninas	5	23
F.7. Fenilalaninas	20	83
F.8. Treoninas	18	77
F.9. Triptofanas	8	32
F.10. Tirozinas	18	76
F.11. Valinas	21	88
¹⁾ 1 kJ = 0,239 kcal.“		

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, Žin., 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

BALTYMŲ KIEKIO, BALTYMŲ ŠALTINIO IR BALTYMŲ, NAUDOJAMŲ PRADINIAMS MIŠINIAMS, KURIŲ SUDĖTYJE YRA NE MAŽIAU KAIP 0,56 G/100 KJ (2,25 G/100 KCAL) BALTYMŲ, GAMINTI IŠ IŠRŪGŲ BALTYMŲ HIDROLIZATŲ, GAUTŲ IŠ KARVĖS PIENO BALTYMO, APDOROJIMO REIKALAVIMAI

G.1. Baltymų kiekis (baltymų kiekis = azoto kiekis $\times$ 6,25):

Mažiausias kiekis	Didžiausias kiekis
0,44 g/100 kJ	0,7 g/100 kJ
(1,86 g/100 kcal)	(3 g/100 kcal)

G.2. Baltymų šaltinis

Iš karvės pieno po fermentinio kazeinų nusodinimo naudojant chimoziną gauti demineralizuoti saldžiųjų išrūgų baltymai, kuriuos sudaro:

G.2.1. 63 % išrūgų baltymų izoliato be kazeino-glikomakropeptido, kuriame mažiausias baltymų kiekis yra 95 % sausosios medžiagos, baltymų denatūravimas yra mažesnis negu 70 %, o didžiausias pelenų kiekis – 3 %;

G.2.2. 37 % saldžiųjų išrūgų baltymų koncentrato, kuriame mažiausias baltymų kiekis sudaro 87 % sausosios medžiagos, baltymų denatūravimas yra mažesnis negu 70 %, o didžiausias pelenų kiekis – 3,5 %.

G.3. Baltymų apdorojimas – tai dviejų etapų hidrolizės procesas, vykdomas naudojant tripsino preparatą, kai tarp dviejų hidrolizės etapų atliekamas terminis apdorojimas (3– 10 min, 80– 100 °C).“

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, Žin., 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

Priedas. Neteko galios nuo 2007-12-31

Priedo naikinimas:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, Žin. 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

J PRIEDAS

PERDIRBTŲ GRŪDINIŲ MAISTO PRODUKTŲ KŪDIKIAMS IR MAŽIEMS VAIKAMS PAGRINDINIAI SUDĖTIES REIKALAVIMAI

Maistinių medžiagų reikalavimai pateikti gataviems produktams arba paruoštiems pagal gamintojo pateiktas instrukcijas.

J.1. Grūdinių produktų sudėtinės dalys

Perdirbti grūdiniai maisto produktai paruošiami iš vienos ar kelių rūšių perdirbtų grūdų ir/ar krakmolingų šakninių produktų.

Grūdai ir/ar krakmolingos šaknys turi sudaryti ne mažiau kaip 25 proc. galutinio sauso mišinio svorio.

J.2. Baltymų kiekis g/100 kJ arba g/100 kcal produkto

J.2.1. Grūdinių produktų su pridėtu dideliu baltymų kiekiu ir džiovėsių bei sausainių sudėtyje baltymų kiekis neturi būti didesnis kaip 1,3 g/100 kJ arba 5,5 g/100 kcal.

J.2.2. Į grūdinius produktus su pridėtu dideliu baltymų kiekiu pridėtas baltymų kiekis neturi būti mažesnis kaip 0,48 g/100 kJ arba 2 g/100 kcal.

J.2.3. Sausainių, pagamintų pridėjus baltymingų produktų (bei atitinkamai paženklintų), sudėtyje esantis baltymų kiekis neturi būti mažesnis kaip 0,36 g/100 kJ arba 1,5 g/100 kcal.

J.2.4. Cheminis įdėtų baltymų indeksas turi būti ne mažesnis kaip 80 proc. nurodytų baltymų (L PRIEDE) arba baltymų energijos kiekis (BEK) mišinyje turi sudaryti ne mažiau kaip 70 proc. nurodytų baltymų kiekio. Visais atvejais leidžiama pridėti aminorūgščių tik baltymų mišinio mitybinei vertei pagerinti ir tik tokiomis proporcijomis, kokios yra būtinos šiam tikslui pasiekti.

J.3. Angliavandenių kiekis g/kJ arba g/kcal produkto

J.3.1. Jeigu į paprastus grūdinius produktus ir džiovėsius bei sausainius įdedama sacharozės, fruktozės, gliukozės, gliukozės sirupo ar medaus, tai:

J.3.1.1. šių pridėtinių angliavandenių kiekis neturi būti didesnis kaip 1,8 g/100 kJ arba 7,5 g/100 kcal;

J.3.1.2. pridėtinės fruktozės kiekis neturi būti didesnis kaip 0,9 g/100 kJ arba 3,75 g/100 kcal.

J.3.2. Jeigu į grūdinius produktus su pridėtiniais baltymų kiekiu įdedama sacharozės, fruktozės, gliukozės sirupo ar medaus, tai:

J.3.2.1. šių pridėtinių angliavandenių kiekis neturi būti didesnis kaip 1,2 g/100 kJ arba 5 g/100 kcal;

J.3.2.2. pridėtinės fruktozės kiekis neturi būti didesnis kaip 0,6 g/100 kJ arba 2,5 g/100 kcal.

J.4. Riebalų kiekis g/100 kJ arba g/100 kcal produkto

J.4.1. Paprastų grūdinių produktų ir džiovėsių bei sausainių sudėtyje riebalų neturi būti daugiau kaip 0,8 g/100 kJ arba 3,3 g/100 kcal.

J.4.2. Grūdinių produktų su pridėtiniais baltymų kiekiu sudėtyje riebalų neturi būti daugiau kaip 1,1 g/100 kJ arba 4,5 g/100 kcal. Jeigu riebalų yra daugiau kaip 0,8 g/100 kJ (3,3 g/100 kcal), tai:

J.4.2.1. lauro rūgšties neturi būti daugiau kaip 15 proc. visų riebalų kiekio;

J.4.2.2. miristo rūgšties neturi būti daugiau kaip 15 proc. visų riebalų kiekio;

J.4.2.3. linolio rūgšties kiekis (gliceridų = linolatų pavidalu) turi būti ne mažesnis kaip 70 mg/100 kJ (300 mg/100 kcal) ir ne didesnis kaip 285 mg/100 kJ (1200 mg/100 kcal).

J.5. Mineralinių medžiagų kiekiai mg/100 kJ arba mg/100 kcal produkto

J.5.1. Natris

J.5.1.1. Natrio druskų į perdirbtus grūdinius produktus dedama tik technologiniais tikslais.

J.5.1.2. Natrio kiekis perdirbtuose grūdiniuose produktuose turi būti ne didesnis kaip 25 mg/100 kJ (100 mg/100 kcal).

J.5.2. Kalcis

J.5.2.1. Grūdinių produktų su pridėtiniu baltymų kiekiu sudėtyje kalčio negali būti mažiau kaip 20 mg/100 kJ (80 mg/100 kcal).

J.5.2.2. Džiūvėsių ir sausainių, pagamintų įpilant pieno (pieniški sausainiai) (nurodant tai etiketėse), sudėtyje kalčio turi būti ne mažiau kaip 12 mg/100 kJ (50 mg/100 kcal).

J.6. Vitaminų kiekis mg/100 kJ arba mg/100 kcal produkto

J.6.1. Perdirbtuose grūdiniuose produktuose ti amino kiekis turi būti ne mažesnis kaip 25 mg/100 kJ (100 mg/100 kcal).

J.6.2. Grūdiniuose produktuose su pridėtiniu baltymų kiekiu turi būti:

	100 kJ		100 kcal	
	Minimumas	Maksimumas	Minimumas	Maksimumas
Vitamino A, μ RE ¹⁾	14	43	60	180
Vitamino D, μ g ²⁾	0,25	0,75	1	3

¹⁾ RE – visi trans-retinolio ekvivalentai.

²⁾ Cholekalciferolis, kurio 10 μ g = 400 TV (tarptautinių vienetų) vitamino D.

PASTABA. Nurodytų kiekių reikia laikytis ir tuomet, jeigu vitaminų A ir D dedama į kitus perdirbtus grūdinius maisto produktus.

J.7. Maksimalūs leidžiami vitaminų, mineralų ir mikroelementų, jei jų dedama, kiekiai

Maistinės medžiagos pavadinimas	Maksimumas, 100 kcal
1. Vitaminas A (μ g RE)	180
2. Vitaminas E (mg α -TE) ¹⁾	3
3. Vitaminas D (μ g)	3
4. Vitaminas C (mg)	12,5/25 ²⁾
5. Ti aminas (mg)	0,5
6. Riboflavinas (mg)	0,4
7. Niacinas (mg NE) ³⁾	4,5
8. Vitaminas B ₆ (mg)	0,35
9. Folio rūgštis (μ g)	50
10. Vitaminas B ₁₂ (μ g)	0,35
11. Pantoteno rūgštis (mg)	1,5
12. Biotinas (μ g)	10
13. Kalis (mg) ⁶⁾	160
14. Kalcis (mg) ⁶⁾	80/180 ⁴⁾ /100 ⁵⁾
15. Magnis (mg)	40
16. Geležis (mg)	3
17. Cinkas (mg)	2
18. Varis (μ g)	40
19. Jodas (μ g)	35
20. Manganas (mg)	0,6

¹⁾ α -TE = d- α - tokoferolio ekvivalentas.

²⁾ taikoma produktams, į kuriuos pridėta geležies.

³⁾ NE – Niacino ekvivalentai = nikotino rūgštis (mg) + mg triptofanas/60 (mg).

⁴⁾ taikoma produktams, minimiems šios higienos normos 24.2.1 ir 24.2.2 punktuose.

⁵⁾ taikoma produktams, minimiems šios higienos normos 24.2.4 punkte.

⁶⁾ taikoma parduodamam produktui.“

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-30](#), 2007-01-22, Žin., 2007, Nr. 11-454 (2007-01-26), i. k. 1072250ISAK0000V-30

K PRIEDAS

MAISTO KŪDIKAMS IR MAŽIEMS VAIKAMS PAGRINDINIAI SUDĖTIES REIKALAVIMAI

Maistinių medžiagų reikalavimai pateikti gataviems produktams arba paruoštiems pagal gamintojo pateiktas instrukcijas.

K.1. Baltymai

K.1.1. Jeigu mėsa, paukštiena, žuvis, subproduktai ar kiti tradiciniai baltymų šaltiniai yra vieninteliai ingredientai, nurodyti produkto pavadinime, tai:

K.1.1.1. nurodyta produkto pavadinime mėsa, paukštiena, žuvis, subproduktai ar kiti tradiciniai baltymų šaltiniai turi sudaryti ne mažiau kaip 40 proc. viso produkto svorio ir ne mažiau kaip 25 proc. viso baltymų kiekio;

K.1.1.2. visas nurodytų šaltinių baltymų kiekis turi būti ne mažesnis kaip 1,7 g/100 kJ (7 g/100 kcal).

K.1.2. Jeigu mėsa, paukštiena, žuvis, subproduktai ar kiti tradiciniai baltymų šaltiniai ar jų deriniai produkto pavadinime minimi pirmiausia, tai:

K.1.2.1. nurodyta produkto pavadinime mėsa, paukštiena, žuvis, subproduktai ar kiti tradiciniai baltymų šaltiniai turi sudaryti ne mažiau kaip 10 proc. viso produkto svorio ir ne mažiau kaip 25 proc. viso baltymų kiekio;

K.1.2.2. nurodytų šaltinių baltymų kiekis turi būti ne mažesnis kaip 1 g/100 kJ (4g/100 kcal).

K.1.3. Jeigu mėsa, paukštiena, žuvis, subproduktai ar kiti baltymų šaltiniai ar deriniai produkto pavadinime nepaminėti pirmiausia, tai:

K.1.3.1. mėsa, paukštiena, žuvis, subproduktai ar kiti tradiciniai baltymų šaltiniai turi sudaryti ne mažiau kaip 8 proc. viso produkto svorio ir ne mažiau kaip 25 proc. viso baltymų kiekio;

K.1.3.2. nurodytų šaltinių baltymų kiekis turi būti ne mažesnis kaip 0,5 g/100 kJ (2,2 g/100 kcal);

K.1.3.3. bendras visų produkto komponentų baltymų kiekis turi būti ne mažesnis kaip 0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal).

K.1.4. Jeigu produktas etiketėje įvardijamas tik kaip maistas, bet neminima, kad jo sudėtyje yra mėsos, paukštienos, žuvies, subproduktų ar kitų tradicinių baltymų šaltinių, tai bendras visų produkto komponentų baltymų kiekis turi būti ne mažesnis kaip 0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal).

K.1.5. Aminorūgščių leidžiama įdėti tiksliai siekiant pagerinti esamų baltymų maistinę vertę ir tokiais kiekiais, kurie būtini šiam tikslui pasiekti.

K.1.6. Jeigu sūris aštraus užkandžio pavadinime minimas kartu su kitais ingredientais, tai pieno produktų baltymai turi sudaryti ne mažiau kaip 0,5 g/100 kJ (2,2 g /100 kcal), bendras visų produkto ingredientų baltymų kiekis turi būti ne mažesnis kaip 0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal).

K.1.7. Padažams, pateikiamiems kaip priedas prie maisto, netaikomi K.1.1–K.1.4 punktuose nurodyti reikalavimai.

K.1.8. Jeigu saldėsiai pieno produkto pavadinime minimi pirmiausia arba kaip vieninteliai ingredientai, produkte pieno baltymų kiekis turi būti ne mažesnis kaip 2,2 g/100 kcal. Visiems kitiems saldėsiams netaikomi K.1.1–K.1.4 punktuose nurodyti reikalavimai.

K.2. Angliavandeniai

K.2.1. Bendras angliavandenių kiekis, esantis vaisių ir daržovių sultyse bei nektaruose, vaisių patiekaluose, desertuose ar pudinguose, negali būti didesnis kaip:

K.2.1.1. daržovių sultyse ir jų gėrimuose – 10 g/100 ml;

K.2.1.2. vaisių sultyse ir nektaruose bei jų gėrimuose – 15 g/ 100 ml;

K.2.1.3. vaisių patiekaluose – 20 g/100 g;

K.2.1.4. desertuose ir pudinguose – 25 g/100 g;

K.2.1.5. kituose ne pieniškuose gėrimuose – 5 g/100 g.

K.3. Riebalai

K.3.1. Jeigu produktų, nurodytų šio priedo K.1.1 punkte, vieninteliai produkto ingredientai yra mėsa ar sūris arba jie pavadinime minimi pirmiausia, tai bendras visų produkto komponentų riebalų kiekis neturi būti didesnis kaip 1,4 g/100 kJ (6 g/100 kcal).

K.3.2. Visuose kituose produktuose bendras visų produkto komponentų riebalų kiekis neturi būti didesnis kaip 1,1 g/ 100 kJ (4,5 g/100 kcal).

K.4. Natris

K.4.1. Galutinis natrio kiekis produkte turėtų būti ne didesnis kaip 48 mg/100 kJ (200 mg/100 kcal) arba ne daugiau kaip 200 mg 100 g produkto. Jeigu vienintelis produkto pavadinime paminėtas komponentas yra sūris, galutinis natrio kiekis turėtų būti ne didesnis kaip 70 mg/100 kJ (300 mg/100 kcal).

K.4.2. Natrio druskų negalima dėti į produktus, kurie gaminami iš vaisių, taip pat į desertus, pudingus, išskyrus tuos atvejus, kai to reikalauja gamybos technologija.

K.5. Vitaminai

K.5.1. Vaisių sultyse, nektaruose ar daržovių sultyse galutinis vitamino C kiekis turėtų būti ne mažesnis kaip 6 mg/100 kJ (25 mg/100 kcal) arba ne mažiau kaip 25 mg 100 g produkto.

K.5.2. Daržovių sultyse galutinis vitamino A kiekis turėtų būti ne mažesnis kaip 25 mg RE/100 kJ (100 mg RE/100 kcal) (RE – visi trans-retinolio ekvivalentai).

K.5.3. Vitamino A nededama į kitą maistą kūdikiams ir mažiems vaikams.

K.5.4. Vitamino D nededama į maistą kūdikiams ir mažiems vaikams.

K.6. Maksimalūs leidžiami vitaminų, mineralų ir mikroelementų, jei jų dedama, kiekiai

Maistinės medžiagos pavadinimas	Maksimumas, 100 kcal
1. Vitaminas A (μg RE)	180 ¹⁾
2. Vitaminas E (mg α -TE)	3
3. Vitaminas C (mg)	12,5/25 ²⁾ /125 ³⁾
4. Tiaminas (mg)	0,25
5. Riboflavinai (mg)	0,4
6. Niacinas (mg NE)	4,5
7. Vitaminas B ₆ (mg)	0,35
8. Folio rūgštis (μg)	50
9. Vitaminas B ₁₂ (μg)	0,35
10. Pantoteno rūgštis (mg)	1,5
11. Biotinas (μg)	10
12. Kalis (mg) ⁴⁾	160
13. Kalcis (mg) ⁴⁾	80
14. Magnis (mg)	40
15. Geležis (mg)	3
16. Cinkas (mg)	2
17. Varis (μg)	40
18. Jodas (μg)	35
19. Manganas (mg)	0,6

¹⁾ pagal šios higienos normos K priedo K.5 punkto nuostatas.

²⁾ taikoma produktams, į kuriuos pridėta geležies.

³⁾ taikoma vaisių patiekalams, vaisių sultims, nektarams ir daržovių sultims.

⁴⁾ taikoma parduodamam produktui.“

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-572](#), 2003-09-30, Žin., 2003, Nr. 99-4451 (2003-10-22), i. k. 1032250ISAK000V-572

Nr. [V-30](#), 2007-01-22, Žin., 2007, Nr. 11-454 (2007-01-26), i. k. 1072250ISAK0000V-30

L PRIEDAS**AMINORŪGŠČIŲ KIEKIS (G) 100 G KAZEINO**

Aminorūgšties pavadinimas	g/100 g baltymų
1. Argininas	3,7
2. Cistinas	0,3
3. Histidinas	2,9
4. Isoleucinas	5,4
5. Leucinas	9,5
6. Lizinas	8,1
7. Metioninas	2,8
8. Fenilalaninas	5,2
9. Treoninas	4,7
10. Tryptofanas	1,6
11. Tirozinas	5,8
12. Valinas	6,7

M PRIEDAS**MAISTINIŲ MEDŽIAGŲ IR JŲ ŽALIAVŲ, NAUDOJAMŲ KŪDIKIŲ IR MAŽŲ VAIKŲ
MAISTO GAMYBAI, SĄRAŠAS****M.1. Vitaminai**

Vitamins pavadinimas	Leidžiamo naudoti kūdikių ir mažų vaikų maisto gamyboje vitamino preparato pavadinimas
1. Vitaminas A	Retinolis
	Retinilo acetatas
	Retinilo palmitatas
	β-karotinas
2. Vitaminas D	Vitaminas D ₂ (ergokalciferolis)
	Vitaminas D ₃ (cholecalciferolis)
3. Vitaminas B ₁	Tiamino hidrochloridas
	Tiamino mononitratas
4. Vitaminas B ₂	Riboflavin
	Natrio riboflavin-5-fosfatas
5. Niacinas	Nikotinamidas
	Nikotino rūgštis
6. Vitaminas B ₆	Piridoksino hidrochloridas
	Piridoksin-5-fosfatas
	Piridoksino dipalmitatas
7. Folatai	Folio rūgštis
8. Pantoteno rūgštis	Kalcio D-pantotenatas
	Natrio D-pantotenatas
	Dekspantenolis
9. Vitaminas B ₁₂	Cianokobalaminas
	Hidroksikobalaminas
10. Biotinas	D-biotinas
11. Vitaminas C	L-askorbo rūgštis
	Natrio L-askorbatas
	Kalcio L-askorbatas
	6-palmitil-L-askorbo rūgštis (askorbilpalmitatas)
	Kalio askorbatas
12. Vitaminas E	D-α-tokoferolis
	DL-α-tokoferolis
	D-α-tokoferolacetatas
	DL-α-tokoferolacetatas
13. Vitaminas K	Filochinonas (Fitomenadionas)

M.2. Mineralinės medžiagos

Mineralinės medžiagos pavadinimas	Leidžiamos naudoti kūdikių ir mažų vaikų maisto gamyboje mineralinės druskos pavadinimas
1. Kalcis (Ca)	Kalcio karbonatas
	Kalcio chloridas
	Kalcio citratai
	Kalcio gliukonatas
	Kalcio glicerofosfatas
	Kalcio laktatas
	Kalcio oksidas
	Kalcio hidroksidas
	Ortofosforo rūgšties kalcio druskos
2. Magnis (Mg)	Magnio karbonatas
	Magnio chloridas
	Magnio citratai
	Magnio gliukonatas

Mineralinės medžiagos pavadinimas	Leidžiamos naudoti kūdikių ir mažų vaikų maisto gamyboje mineralinės druskos pavadinimas
	Magnio oksidas
	Magnio hidroksidas
	Ortofosforo rūgšties magnio druskos
	Magnio sulfatas
	Magnio laktatas
	Magnio glicerofosfatas
3. Geležis (Fe)	Geležies citratas
	Geležies amonio citratas
	Geležies gliukonatas
	Geležies laktatas
	Geležies sulfatas
	Geležies fumaratas
	Geležies difosfatas (geležies pirofosfatas)
	Elementinė geležis (karbonilas+ elektrolitas+redukuotas vandenilis)
	Geležies sacharatas
	Natrio geležies difosfatas
	Geležies karbonatas
4. Varis (Cu)	Vario-lizino junginys
	Vario karbonatas
	Vario citratas
	Vario gliukonatas
	Vario sulfatas
5. Jodas (J)	Natrio jodidas
	Kalio jodidas
	Kalio jodatas
	Natrio jodatas
6. Cinkas (Zn)	Cinko acetatas
	Cinko chloridas
	Cinko citratas
	Cinko laktatas
	Cinko sulfatas
	Cinko oksidas
	Cinko gliukonatas
7. Manganas (Mn)	Mangano karbonatas
	Mangano chloridas
	Mangano citratas
	Mangano gliukonatas
	Mangano sulfatas
	Mangano glicerofosfatas
8. Kalis (K)	Kalio chloridas
	Kalio citratai
	Kalio gliukonatas
	Kalio laktatas
	Kalio glicerofosfatas

M.3. Aminorūgštys

M.3.1. L- argininas

M.3.2. L- cistinas

M.3.3. L- histidinas

M.3.4. L- izoleucinas } ir jų hidrochloridai

M.3.5. L- leucinas

M.3.6. L- lizinas

M.3.7. L- cisteinas

M.3.8. L – metioninas

M.3.9. L- fenilalaninas

M.3.10. L-treoninas

M.3.11. L- triptofanas

M.3.12. L-tirozinas

M.3.13. L-valinas

M.4. Kitos maistinės medžiagos

M.4.1. Cholinas

M.4.2. Cholino chloridas

M.4.3. Cholino citratas

M.4.4. Cholino bitartratas

M.4.5. Inozitolis

M.4.6. L- karnitinas

M.4.7. L- karnitino hidrochloridas

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-30](#), 2007-01-22, Žin., 2007, Nr. 11-454 (2007-01-26), i. k. 1072250ISAK0000V-30

**„MAISTINIŲ MEDŽIAGŲ NURODOMOSIOS VERTĖS, ŽENKLINAMOS ANT KŪDIKIŲ
IR MAŽŲ VAIKŲ MAISTO PRODUKTŲ“**

Vitaminų ir mineralinių medžiagų pavadinimai	Kiekiai
1. Vitaminas A	400 µg
2. Vitaminas D	7 µg
3. Vitaminas C	45 mg
4. Vitaminas E	5 mg TE
5. Vitaminas K	12 µg
6. Tiaminas	0,5 mg
7. Riboflavin	0,7 mg
8. Niacinas	7 mg
9. Vitaminas B ₆	0,7 mg
10. Folatai	125 µg
11. Vitaminas B ₁₂	0,8 µg
12. Kalcis	550 mg
13. Geležis	8 mg
14. Cinkas	5 mg
15. Jodas	80 µg
16. Selenas	20 µg
17. Varis	0,5 mg
18. Pantoteno rūgštis	3 mg
19. Biotinas	10 µg
20. Fosforas	550 mg
21. Kalis	1000 mg
22. Natris	400 mg
23. Chloridas	500 mg
24. Magnis	80 mg
25. Manganas	1,2 mg ⁶⁶

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, Žin., 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

N1 priedas

**NURODOMOSIOS VERTĖS KŪDIKIAMS IR MAŽIEMS VAIKAMS SKIRTŲ MAISTO
PRODUKTŲ MAISTINGUMUI ETIKETĖJE NURODYTI**

Maistinė medžiaga	Etiketėje nurodoma vertė
Vitaminas A	400 (µg)
Vitaminas D	10 (µg)
Vitaminas C	25 (mg)
Tiaminas	0,5 (mg)
Riboflavin	0,8 (mg)
Niacino ekvivalentai	9 (mg)
Vitaminas B6	0,7 (mg)
Foliatai	100 (µg)
Vitaminas B12	0,7 (µg)
Kalcis	400 (mg)
Geležis	6 (mg)
Cinkas	4 (mg)
Jodas	70 (µg)
Selenas	10 (µg)
Varis	0,4 (mg)

Papildyta priedu:

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

P PRIEDAS

MAISTO PRODUKTŲ, SKIRTŲ SVORĮ MAŽINANČIOMS SUMAŽINTO ENERGIJOS KIEKIO DIETOMS, SUDĖTIES REIKALAVIMAI

Reikalavimai pateikti paruoštiems vartoti (gataviems) produktams arba paruoštiems pagal gamintojo nurodymus.

P.1. Energinė vertė

P.1.1. Produktų, pakeičiančių visą paros maisto racioną, energinė vertė yra ne mažesnė kaip 3360 kJ (800 kcal) ir ne didesnė kaip 5040 kJ (1200 kcal).

P.1.2. Produktų, pakeičiančių vieną ar daugiau valgymų per parą, vieno maitinimosi energinė vertė yra ne mažesnė kaip 840 kJ (200 kcal) ir ne didesnė kaip 1680 kJ (400 kcal).

P.2. Baltymai

P.2.1. Produktų sudėtyje esantys baltymai turi sudaryti ne mažiau kaip 25 proc. ir ne daugiau kaip 50 proc. produkto energinės vertės. Bet kuriuo atveju produktuose, pakeičiančiuose visą paros maisto racioną, baltymų neturi būti daugiau kaip 125 g.

P.2.2. P.2.1 punkte minėtos nuostatos yra skirtos baltymams, kurių cheminis indeksas atitinka R PRIEDE pateikto Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio bei Pasaulio sveikatos organizacijų (1985) kontrolinio baltymo indeksą. Jei cheminis indeksas žemesnis kaip 100 proc. kontrolinio baltymo indekso, minimalūs baltymų lygiai atitinkamai didinami. Bet kokiu atveju baltymo cheminis indeksas turi sudaryti ne mažiau kaip 80 proc. kontrolinio baltymo indekso.

P.2.3. Visais atvejais aminorūgščių leidžiama pridėti tik siekiant pagerinti mitybinę baltymų vertę ir tik šiam tikslui pasiekti reikalingais kiekiais.

P.3. Riebalai

P.3.1. Iš riebalų gaunama energija neturi būti didesnė kaip 30 proc. visos produkto energinės vertės.

P.3.2. Produktuose, pakeičiančiuose visą paros maisto racioną, linoleno rūgšties (gliceridų pavidalu) turi būti ne mažiau kaip 4,5 g.

P.3.3. Produktuose, pakeičiančiuose vieną ar daugiau valgymų per parą, linoleno rūgšties (gliceridų pavidalu) turi būti ne mažiau kaip 1 g.

P.4. Maistinės skaidulos

P.4.1. Produktuose, pakeičiančiuose visą paros maisto racioną, maistinių skaidulų turi būti ne mažiau kaip 10 g ir ne daugiau kaip 30 g.

P.5. Vitaminai ir mineralinės medžiagos

P.5.1. Vartojant produktus, pakeičiančius visą paros maisto racioną, per parą turi būti gaunama ne mažiau vitaminų ir mineralinių medžiagų, kaip nurodyta P.5.3 punkte pateiktoje lentelėje.

P.5.2. Vartojant produktus, pakeičiančius vieną ar daugiau valgymų per parą, vieno valgymo metu būtina gauti ne mažiau kaip 30 procentų P.5.3 punkte pateiktoje lentelėje nurodytų vitaminų ir mineralinių medžiagų, tačiau kalio kiekis, gaunamas su šiais produktais vieno valgymo metu, turi sudaryti ne mažiau kaip 500 mg.

P.5.3. Būtinai vitaminų ir mineralinių medžiagų paros kiekis, vartojant maisto produktus, skirtus svorį mažinančioms sumažinto energijos kiekių dietoms

Vitamins ir mineralinės medžiagos pavadinimas	Kiekis, kurį būtina gauti per parą
1. Vitaminas A	700 µg RE
2. Vitaminas D	5 µg
3. Vitaminas E	10 mg
4. Vitaminas C	45 mg
5. Tiaminas	1,1 mg
6. Riboflavinas	1,6 mg
7. Niacinas	18 mg
8. Vitaminas B ₁	1,5 mg
9. Folatas	200 µg

Vitamino ir mineralinēs medžiagos pavadinimas	Kiekis, kurį būtina gauti per parą
10. Vitamins B ₁₂	1,4 µg
11. Biotinas	15 µg
12. Pantoteno rūgštis	3 mg
13. Kalcis	700 mg
14. Fosforas	550 mg
15. Kalis	3100 mg
16. Geležis	16 mg
17. Zinkas	9,5 mg
18. Varis	1,1 mg
19. Jodas	130 µg
20. Selenas	55 µg
21. Natris	575 mg
22. Magnis	150 mg
23. Manganas	1 mg

R PRIEDAS**AMINORŪGŠČIŲ KIEKIS (G) 100 G KONTROLINIO BALTYMO [S.8]**

Aminorūgšties pavadinimas	g/100 g baltymo
1. Cistinas + metioninas	1,7
2. Histidinas	1,6
3. Isoleucinas	1,3
4. Leucinas	1,9
5. Lizinas	1,6
6. Fenilalaninas + tirozinas	1,9
7. Treoninas	0,9
8. Tryptofanas	0,5
9. Valinas	1,3

S PRIEDAS**LITERATŪROS SĄRAŠAS**

S.1. Codex Alimentarius, Volume 4 „Foods for special dietary uses (including foods for infants and children)“. FAO/WHO, Rome, 1994.

S.2. Food fortification. Technology and quality control. FAO Food and nutrition paper, 60. Rome, 1996.

S.3. Nutrition Claim for Foods. TemaNord 1995:651, Copenhagen, 1995.

S.4. Join FAO/WHO Food Standards Programme. Codex Committee on Nutrition and Foods for special Dietary Uses. Proposed draft Guidelines for vitamin and Mineral Supplements. Twenty-first session, Berlin, 21-25 September 1998.

S.5. Preliminary Draft Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the approximation of the laws of the Member States relating to the addition of nutrients to foods. Brussels, 6.6.2000.

S.6. Join FAO/WHO Food Standards programme. Codex Alimentarius Commission. Report of the 22-nd Session of the Codex Committee on Nutrition and Foods for Special Dietary Uses. Berlin, Germany, 19-23 June 2000.

S.7. Proposal for a directive of the European Parliament and of the Council on the approximation of the laws of the Member States relating to food supplements. Nr. 500PC0222, 27.12.2000.

S.8. Requirement of energy and proteins. FAO//UNU summit report. Geneva:WHO, 1985. (WHO, Technical Report Series, 724).

Priedas. *Neteko galios nuo 2007-01-27*

Priedo naikinimas:

Nr. [V-30](#), 2007-01-22, Žin. 2007, Nr. 11-454 (2007-01-26), i. k. 1072250ISAK0000V-30

U PRIEDAS

**EUROPOS SAJUNGOS TEISĖS AKTAI, KURIŲ NUOSTATOS ĮGYVENDINAMOS
ŠIA HIGIENOS NORMA**

1. 1989 m. gegužės 3 d. Tarybos direktyva 89/398/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su specialios paskirties maisto produktais.

2. *Neteko galios nuo 2007-12-31*

Punkto naikinimas:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin. 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29)*, i. k. 1072250ISAK00V-1069

3. 1992 m. birželio 18 d. Tarybos direktyva 92/52/EEB dėl mišinių kūdikiams iki 4–6 mėn. ir mišinių kūdikiams, vyresniems kaip 4 mėn. amžiaus, skirtų eksportuoti į trečiąsias šalis.

4. *Neteko galios nuo 2007-01-27*

Punkto naikinimas:

Nr. [V-30](#), 2007-01-22, *Žin. 2007, Nr. 11-454 (2007-01-26)*, i. k. 1072250ISAK0000V-30

5. 1996 m. vasario 26 d. Komisijos direktyva 96/8/EB dėl maisto produktų, skirtų svorį mažinančioms sumažinto energijos kiekio dietoms.

6. *Neteko galios nuo 2007-12-31*

Punkto naikinimas:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin. 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29)*, i. k. 1072250ISAK00V-1069

7. 1996 m. gruodžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/84/EB, papildanti direktyvą 89/398/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su specialios paskirties maisto produktais.

8. *Neteko galios nuo 2007-01-27*

Punkto naikinimas:

Nr. [V-30](#), 2007-01-22, *Žin. 2007, Nr. 11-454 (2007-01-26)*, i. k. 1072250ISAK0000V-30

9. *Neteko galios nuo 2007-12-31*

Punkto naikinimas:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, *Žin. 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29)*, i. k. 1072250ISAK00V-1069

10. 1999 m. birželio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/41/EB, papildanti direktyvą 89/398/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su specialios paskirties maisto produktais.

11. 2001 m. vasario 15 d. Komisijos direktyva 2001/15/EB dėl medžiagų, leidžiamų naudoti specialios paskirties maisto produktų gamyboje

Papildyta priedu:

Nr. [V-572](#), 2003-09-30, *Žin., 2003, Nr. 99-4451 (2003-10-22)*, i. k. 1032250ISAK000V-572

SPECIALIOS MEDICININĖS PASKIRTIES DIETINIO MAISTO NEPAKEIČIAMOS SUDĖTINĖS DALYS

Reikalavimai taikomi produktams, paruoštiems vartoti arba gaminamiems pagal gamintojo nurodymus.

V.1. Vitaminų ir mineralinių medžiagų kiekiai tik kūdikių mitybai skirtuose maisto produktuose, minimuose šios higienos normos 33.1.1 punkte, turi atitikti nurodytus šio priedo 1 lentelėje.

V.2. Vitaminų ir mineralinių medžiagų kiekiai tik kūdikių mitybai skirtuose maisto produktuose, minimuose šios higienos normos 33.1.2 punkte, turi atitikti kiekius, nurodytus šio priedo 1 lentelėje, tačiau, jei reikia, atsižvelgiant į produkto paskirtį, leidžiamos vienos ar daugiau šių maistinių medžiagų modifikacijos.

V.3. Didžiausi vitaminų ir mineralinių medžiagų, esančių tik kūdikių mitybai skirtuose maisto produktuose, minimuose šios higienos normos 33.1.3 punkte, kiekiai neturi viršyti nurodytų šio priedo 1 lentelėje, tačiau, jei reikia, atsižvelgiant į produkto paskirtį, leidžiamos vienos ar daugiau šių maistinių medžiagų modifikacijos.

V.4. Vartojami pagal paskirtį specialios medicininės paskirties maisto produktai, skirti tik kūdikių mitybai, turi atitikti sąlygas, keliamas kitoms maisto medžiagoms, naudojamoms kūdikių mitybai, kaip numatyta šios higienos normos VI skyriuje. Iki 2012 m. sausio 1 d. neprivaloma taikyti specialios medicininės paskirties maisto produktams, skirtiems tik kūdikių mitybai, šios higienos normos 21.4 ir 21.5 punktų naujų reikalavimų, kurie įsigalioja nuo 2007 m. gruodžio 31 d.

V.5. Vitaminų ir mineralinių medžiagų kiekiai maisto produktuose, minimuose šios higienos normos 33.1.1 punkte, išskyrus skirtus tik kūdikių mitybai, turi atitikti nurodytus šio priedo 2 lentelėje.

V.6. Vitaminų ir mineralinių medžiagų kiekiai produktuose, minimuose šios higienos normos 33.1.2 punkte, išskyrus skirtus tik kūdikių mitybai, turi atitikti nurodytus šio priedo 2 lentelėje, tačiau, jei reikia, atsižvelgiant į produkto paskirtį, leidžiamos vienos ar daugiau šių maistinių medžiagų modifikacijos.

V.7. Didžiausi vitaminų ir mineralinių medžiagų kiekiai produktuose, minimuose šios higienos normos 33.1.3 punkte, išskyrus skirtus tik kūdikių mitybai, negali viršyti nurodytų šio priedo 2 lentelėje, tačiau, jei reikia, atsižvelgiant į produkto paskirtį, leidžiamos vienos ar daugiau šių maistinių medžiagų modifikacijos.

1 lentelė. Vitaminų, mineralinių medžiagų ir mikroelementų kiekiai visaverčiuose maisto produktuose, skirtuose kūdikių mitybai

Vitamino ar mineralinės medžiagos pavadinimas	Kiekis 100-ui kJ		Kiekis 100-ui kcal	
	mažiausias	didžiausias	mažiausias	didžiausias
1. Vitaminai				
1.1. Vitaminas A (µg RE)	14	43	60	180
1.2. Vitaminas D (µg)	0,12	0,65/0,75 *	0,5	2,5/3 **
1.3. Vitaminas K (µg)	1	5	4	20
1.4. Vitaminas C (mg)	1,9	6	8	25
1.5. Tiaminas (mg)	0,01	0,075	0,04	0,3
1.6. Riboflavinai	0,014	0,1	0,06	0,45

(mg)				
1.7. Vitaminas B ₆	0,009	0,075	0,035	0,3
(mg)				
1.8. Niacinas (mg NE)	0,2	0,75	0,8	3
1.9. Folio rūgštis (μg)	1	6	4	25
1.10. Vitaminas B ₁₂ (μg)	0,025	0,12	0,1	0,5
1.11. Pantoteno rūgštis (mg)	0,07	0,5	0,3	2
1.12. Biotinas (μg)	0,4	5	1,5	20
1.13. Vitaminas E (mg α – TE)	0,5/g polinesočios riebalų rūgštys, perskaičiuotos į linolo rūgštį, bet ne mažiau kaip 0,1 mg 100 kJ	0,75	0,5/g polinesočios riebalų rūgštys, perskaičiuotos į linolo rūgštį, bet ne mažiau kaip 0,5 mg 100 kcal	3
2. Mineralinės medžiagos				
2.1. Natris (mg)	5	14	20	60
2.2. Chloras (mg)	12	29	50	125
2.3. Kalis (mg)	15	35	60	145
2.4. Kalcis (mg)	12	60	50	250
2.5. Fosforas (mg)*	6	22	25	90
2.6. Magnis (mg)	1,2	3,6	5	15
2.7. Geležis (mg)	0,12	0,5	0,5	2
2.8. Cinkas (mg)	0,12	0,6	0,5	2,4
2.9. Varis (μg)	4,8	29	20	120
2.10. Jodas (μg)	1,2	8,4	5	35
2.11. Selenas (μg)	0,25	0,7	1	3
2.12. Manganas (mg)	0,25	25	1	100
2.13. Chromas (μg)	-	2,5	-	10
2.14. Molibdenas (μg)	-	2,5	-	10
2.15. Fluoras (mg)	-	0,05	-	0,2

* Kalcio ir fosforo santykis turi būti ne mažesnis kaip 1,2 ir ne didesnis kaip 2,0.

2 lentelė. Vitaminų, mineralinių medžiagų ir mikroelementų kiekiai visaverčiuose specialios medicininės paskirties maisto produktuose, skirtuose ne kūdikių mitybai

Vitamino ar mineralinės medžiagos pavadinimas	Kiekis 100-ui kJ		Kiekis 100-ui kcal	
	mažiausias	didžiausias	mažiausias	didžiausias
1. Vitaminai				
1.1. Vitaminas A (μg RE)	8,4	43	35	180
1.2. Vitaminas D (/μg)	0,12	0,65/0,75*	0,5	25/3*
1.3. Vitaminas K (μg)	0,85	5	3,5	20
1.4. Vitaminas C (mg)	0,54	5,25	2,25	22
1.5. Tiaminas (mg)	0,015	0,12	0,06	0,5
1.6. Riboflavinai (mg)	0,02	0,12	0,08	0,5
1.7. Vitaminas B ₆ (mg)	0,02	0,12	0,08	0,5
1.8. Niacinas (mg NE)	0,22	0,75	0,9	3
1.9. Folio rūgštis (μg)	2,5	12,5	10	50

1.10. Vitaminas B ₁₂ (µg)	0,017	0,17	0,07	0,7
1.11. Pantoteno rūgštis (mg)	0,035	0,35	0,15	1,5
1.12. Biotinas (µg)	0,18	1,8	0,75	7,5
1.13. Vitaminas E (mg α – TE)	0,5/g polinesočios riebalų rūgštys, perskaičiuotos į linolo rūgštį, bet ne mažiau kaip 0,1 mg 100 kJ	0,75	0,5/g polinesočios riebalų rūgštys, perskaičiuotos į linolo rūgštį, bet ne mažiau kaip 0,5 mg 100 kcal	3
2. Mineralinės medžiagos				
2.1. Natris (mg)	7,2	42	30	175
2.2. Chloras (mg)	7,2	42	30	175
2.3. Kalis (mg)	19	70	80	295
2.4. Kalcis (mg)	8,4/12 *	42/60 *	35/50 *	175/250 *
2.5. Fosforas (mg)	7,2	19	30	80
2.6. Magnis (mg)	1,8	6	7,5	25
2.7. Geležis (mg)	0,12	0,5	0,5	2,0
2.8. Cinkas (mg)	0,12	0,36	0,5	1,5
2.9. Varis (µg)	15	125	60	500
2.10. Jodas (µg)	1,55	8,4	6,5	35
2.11. Selenas (µg)	0,6	2,5	2,5	10
2.12. Manganas (mg)	0,012	0,12	0,05	0,5
2.13. Chromas (µg)	0,3	3,6	1,25	15
2.14. Molibdenas (µg)	0,72	4,3	3,5	18
2.15. Fluoras (mg)	-	0,05	-	0,2

* Produktuose, skirtuose vaikams nuo 1 iki 10 metų amžiaus.

Papildyta priedu:

Nr. [V-189](#), 2005-03-23, Žin., 2005, Nr. 43-1383 (2005-04-02), i. k. 1052250ISAK000V-189

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, Žin., 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [680](#), 2002-12-24, Žin., 2003, Nr. 12-447 (2003-01-31), i. k. 1022250ISAK00000680

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. 666 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 107:2001 "Specialios paskirties maisto produktai" patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-572](#), 2003-09-30, Žin., 2003, Nr. 99-4451 (2003-10-22), i. k. 1032250ISAK000V-572

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. 666 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 107:2001 "Specialios paskirties maisto produktai" patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-254](#), 2004-04-22, Žin., 2004, Nr. 65-2297 (2004-04-29), i. k. 1042250ISAK000V-254

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. 666 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 107:2001 "Specialios paskirties maisto produktai" patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-189](#), 2005-03-23, Žin., 2005, Nr. 43-1383 (2005-04-02), i. k. 1052250ISAK000V-189

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. 666 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 107:2001 "Specialios paskirties maisto produktai" patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1013](#), 2006-11-28, Žin., 2006, Nr. 132-5019 (2006-12-05), i. k. 1062250ISAK00V-1013

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. 666 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 107:2001 "Specialios paskirties maisto produktai" patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-30](#), 2007-01-22, Žin., 2007, Nr. 11-454 (2007-01-26), i. k. 1072250ISAK0000V-30

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. 666 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 107:2001 "Specialios paskirties maisto produktai" patvirtinimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-84](#), 2007-02-08, Žin., 2007, Nr. 21-787 (2007-02-15), i. k. 1072250ISAK0000V-84

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. 666 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 107:2001 "Specialios paskirties maisto produktai" patvirtinimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-534](#), 2007-06-22, Žin., 2007, Nr. 74-2953 (2007-07-05), i. k. 1072250ISAK000V-534

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. 666 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 107:2001 "Specialios paskirties maisto produktai" patvirtinimo" pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-650](#), 2007-08-06, Žin., 2007, Nr. 90-3584 (2007-08-18), i. k. 1072250ISAK000V-650

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. 666 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 107:2001 "Specialios paskirties maisto produktai" patvirtinimo" pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-942](#), 2007-11-23, Žin., 2007, Nr. 123-5045 (2007-11-29), i. k. 1072250ISAK000V-942

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. 666 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 107:2001 "Specialios paskirties maisto produktai" patvirtinimo" pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1069](#), 2007-12-22, Žin., 2007, Nr. 140-5767 (2007-12-29), i. k. 1072250ISAK00V-1069

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. 666 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 107:2001 "Specialios paskirties maisto produktai" patvirtinimo" pakeitimo

12.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-155](#), 2008-02-28, Žin., 2008, Nr. 27-998 (2008-03-06), i. k. 1082250ISAK000V-155

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. 666 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 107:2001 "Specialios paskirties maisto produktai" patvirtinimo" pakeitimo

13.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-951](#), 2008-10-06, Žin., 2008, Nr. 119-4522 (2008-10-16), i. k. 1082250ISAK000V-951

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymų pakeitimo

14.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-336](#), 2010-04-26, Žin., 2010, Nr. 51-2520 (2010-05-04), i. k. 1102250ISAK000V-336

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. 666 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 107:2001 "Specialios paskirties maisto produktai" patvirtinimo" pakeitimo

15.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-660](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 80-4200 (2012-07-10), i. k. 1122250ISAK000V-660

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. 666 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 107:2001 "Specialios paskirties maisto produktai" patvirtinimo" pakeitimo